

LIETUVA IR KITOS 6 VALSTYBĖS DEPONAVO NATO SUTARTIS WASHINGTONE

TURIME BŪTI TRIGUBAI ATSARGESNI

Vilnius, 2004 kovo mėn. 26 d. Seimo pirmasis vicepirmininkas Česlovas Juršėnas neatmeta galimybės, jog buvo planuota Jurijaus Borisovo rankomis sukomplikuoti padėtį šalyje, Lietuvos narystės NATO ir Europos Sąjungos išvakarėse.

Penktadienį duodamas interviu "Žinių radijui" Č. Juršėnas teigė, jog yra pagrindo manyti, kad J. Borisovas yra "aisbergo viršūnė". "Jeigu yra taip, tai, be abejo, mes turim būti dvigubai ar trigubai atsargesni", - kalbėjo Č. Juršėnas.

Po paskutiniųjų įvykių, nesuvokiamo Prezidento Rolando Pakso veiksmo pasiūlyti savo rinkimų kampanijos rėmėją, Rusijos pilietį J. Borisovą visuomeniniu patarėju politiniuose sluoksniuose pasigirdo nuomonių, kad tai nėra savarankiškai veikianti figūra, o tik žmogus, vykdančias užduotis. Prezidento R. Pakso šalininkai tuo tarpu linkę aiškinti J. Borisovo veiksmus, siekį, darant spaudimą, tapti Prezidento patarėju jo asmeninėmis charakterio savybėmis, ambicijomis, garbės troškimu, patyrimu, įgytu Afganistano kare.

"Galimas daiktas, kad štai jis vienas toks yra ir vienas toks pasirodo baisus, kad gali šokdinti patį mūsų šalies vadovą", - neatmetė ir tokios galimybės Č. Juršėnas. Tačiau Seimo vicepirmininkas buvo labiau linkęs prie kitos versijos, kad J. Borisovas - tik "aisbergo viršūnė".

Česlovas Juršėnas taip pat neatmeta galimybės, kad R. Paksui už nugaros - priešiškos Lietuvai jėgos. "Jurijus Borisovas yra ne vienas", - po susitikimo su prezidentu Rolandu Paksu penktadienį sakė Č. Juršėnas.

"Už buvusio mūsų piliečio nugaros gali stovėti vidinės ir išorinės jėgos. Kadangi aisbergas yra toks daiktas, kuris nematomas, o matoma tik viršūnėlė, tai kas ten yra po vandeniu, kol nesusidūrei kaip "Titanikas", tai negali žinoti, kas ten yra", - samprotavo Č. Juršėnas.

Pasak jo, "galima manyti, kad šitas buvęs mūsų pilietis veikia ne vien pats savarankiškai (Nukelta į 8 p.)

Generalinis NATO sekretorius atidaro naują pastatą 7 naujoms narėms.

NATO nuotr.

LIETUVA RUOŠIASI PRIIMTI NATO LĖKTUVUS

Vilnius, 2004 kovo mėn. 26 d. (BNS) Lietuvos karinės oro pajėgos ruošiasi priimti kitos savaitės pradžioje į Lietuvą atskrisiančius keturis NATO naikintuvus, kurie užtikrins Baltijos šalių oro erdvės kontrolę.

Kaip sakė Lietuvos pulkininkas Edvardas Mažeikis, planuojama, kad šeštadienį Zoknių oro uoste išsikūrusioje KOP Pirmojoje bazėje pradės leisti Belgijos KOP transporto lėktuvai "C-130 Hercules", kurie atskraidins maždaug pusšimtį specialistų ir techninę įrangą, būtiną naikintuvams "F-16" priimti. Planuojama, kad keturi šio tipo Belgijos KOP lėktuvai Baltijos oro erdvėje pradės patruliuoti pirmadienį, kai jos oficialiai taps NATO narėmis.

Be to, pulkininko teigimu, savaitgalį į Lietuvą keltu iš Danijos atvyks maždaug trys dešimtys šios šalies KOP atstovų su logistikos ir aerodromų aptarnavimo įranga.

Manoma, kad Baltijos padangėje rotacijos būdu patruliuos Belgijos, Danijos, Didžiosios Britanijos ir Norvegijos KOP lėktuvai ir lakūnai.

Balandžio pradžioje iki šiol Šiaulių miestui priklausęs Zoknių oro uostas bus galutinai perduotas Krašto apsaugos ministerijai. Nedelsiant po perdavimo prasidės aerodromo pakilimo ir nutūpimo tako rekonstrukcijos pirmojo etapo darbai, kainuosiantys maždaug 1,5 mln. litų.

Tuo tarpu, kaip sakė Lietu-

vos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, Karmėlavoje esančiame regioniniame oro erdvės stebėjimo koordinavimo centre jau įdiegta reikalinga įranga, kad minėtasis objektas galėtų atlikti NATO Valdymo ir kontrolės centro funkcijas.

Pasak KOP vado pulkininko Edvardo Mažeikio, minėtasis Valdymo ir kontrolės centras ne tik stebės Baltijos šalių oro erdvę, bet ir, reikalui esant, perduos nurodymus reaguoti Zokniuose dislokuotiems NATO orlaiviams. Valdymo ir kontrolės centras bus pavaldus NATO Šiaurinei regioninei oro pajėgų vadavietai ("Air North").

KOP vado E. Mažeikio teigimu, kaip ir iki šiol, Karmėlavoje esančiame centre daugiausiai tarnaus Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariškiai, tačiau gali atvykti ir nedidelis skaičius kitų Aljanso šlių specialistų. Pasak ministro L. Linkevičiaus, oro erdvės stebėjimo centro personalo pagausėjimas bus neženklaus.

Kovo viduryje Šiaurės Atlanto Taryba nusprendė, kad visų 26 NATO sąjungininkių oro erdvė bus saugoma pagal tuos pačius standartus. Šalims narėms, neturinčioms savo priemonių oro erdvei saugoti, Aljansas jas pasiūlys.

Nuspręsta, kad šiam tikslui įgyvendinti reikalingos priemonės bus dislokuojamos Lietuvoje.

Baltijos šalys dėl savo neišplėtotų karinių oro pajėgų

kol kas realiai negali pačios užsitikrinti oro erdvės apsaugos ir atlikti vadinamosios oro policijos funkcijos - užkardyti galimus oro erdvės pažeidimus, nutūpdyti nuo kurso netyčia ar piktavališkai nukrypusius orlaivius.

Lietuvoje su Švedijos pagalba sukurtas Oro gynybos batalionas kol kas aprūpintas tik zenitiniais artileriniais pabūklais "L-70", kurių baterija saugo oro erdvę prie Ignalinos atominės elektrinės.

Lietuva pasirašė sutartį su JAV dėl oro gynybos nešiojamų raketinių sistemų "Stinger" įsigijimo, tačiau šios sistemos bus pateiktos tik 2006-aisiais metais ir teks daugiausia kariuomenės oro gynybos padaliniais. Lietuva taip pat tariaisi su Norvegija dėl planuojamo vidutinio nuotolio zenitinių raketinių sistemų "RBS-70" neatlygintino perdavimo Lietuvai.

Lietuva vienintelė iš Baltijos valstybių savo karinėse oro pajėgose turi reaktyvinių lėktuvų grandį - oro erdvę dabar saugo KOP čekų gamybos lengvieji atakos lėktuvai "L-39 Albatros". Iš šešių KOP turimų tokio tipo orlaivių eksploatuojami du, dar du remontuoti, tačiau po remonto galės būti eksploatuojami. Likę du lėktuvai eksploatacijai netinkami.

"L-39" "oro policijos" funkcijas gali atlikti tik šviesiu paros metu, nes lėktuvuose nėra nakties ir blogo oro sąlygoms reikalingų navigacijos prietaisų ir radarų.

BNS

R. PAKSAS NEPRIIMA SIŪLYMO ATSISTATYDINTI

Vilnius, 2004 kovo mėn. 26 d. Prezidentas Rolandas Paksas nepriėmė valdančiosios Socialdemokratų partijos lyderių pasiūlymo atsistatydinti. Valstybės vadovas pareiškė lauksias apkaltos proceso Seime pabaigos.

Penktadienį su Prezidentu R. Paksu susitiko Seimo pirmasis vicepirmininkas Česlovas Juršėnas ir savo bei šiuo metu Briuselyje viešinio Socialdemokratų partijos pirmininko, Premjero Algirdo Brazausko vardu pasiūlė Prezidentui R. Paksui atsistatydinti.

Po šios savaitės įvykių, susijusių su Prezidento bandymu paskirti Lietuvos pilietybės netekusį Jurijų Borisovą savo visuomeniniu patarėju, Seimas pasiūlė R. Paksui atsistatydinti, nuo Prezidento nusisuko ir kai kurie parlamentarai, nepalaikę apkaltos.

"Aš Prezidentui tiesiai pasiūliau, kad, mano supratimu, taip pat Algirdo Brazausko manymu, Prezidentui svarstyтина galimybė atsistatydinti. Prezidentas tai išklaušė, bet jo nuomonė yra kitokia", - sakė Č. Juršėnas.

"Prezidentas R. Paksas nori pereiti visą apkaltos procesą iki galo", - perteikė valstybės vadovo nuostatą jo atstovė spaudai Jūratė Overlingienė.

Seimo pirmojo vicepirmininko Č. Juršėno skaičiavimu, apkaltos R. Paksui procedūra Seime turėtų baigtis apie balandžio vidurį.

Po šios savaitės istorijos su J. Borisovu neabejojama, kad Seime už Prezidento R. Pakso atstatydinimą balsuos daugiau negu reikia parlamentarų.

ELTA

Belgijos gynybos ministras André Flao (Andre Flahaut) patvirtino, kad jo šalis pasirengusi dislokuoti Baltijos valstybėse savo naikintuvus F-16 jų oro erdvei saugoti.

Pareiškime šalies žiniasklaidai jis pažymėjo, kad Belgija informavo NATO apie savo pasirengimą ir sulaukė Baltijos valstybių padėkos.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ PREZIDENTO PATARĖJAI PALIEKA KOMANDĄ

Vilnius, 2004 kovo mėn. 25 d. Prezidento patarėjas diplomatijos klausimais Eitvydas Bajarūnas nekeičia savo sprendimo atsistatydinti. Apie tokį žingsnį E. Bajarūnas pranešė trečiadienį pavakarę, paaiškęjus Prezidento Rolando Pakso sprendimui savo visuomeniniu patarėju paskirti Rusijos pilietį Jurijų Borisovą. Po kelių valandų šis sprendimas buvo atšauktas, tačiau jis nepakeitė E. Bajarūno nuostatos.

"Aš neketinu dalyvauti valstybės griovime", - ketvirtadienį sakė E. Bajarūnas. Prezidento patarėjas neslėpė, kad priimant sprendimą "paskutinis taškas" buvo istorija su J. Borisovu.

Parašęs atsistatydinimo pareiškimą, E. Bajarūnas ketina grįžti dirbti į Užsienio reikalų ministeriją.

Dėl tų pačių priežasčių iš Prezidento komandos traukiasi ir Prezidento patarėjo pavaduotojas regioninės politikos klausimais Ričardas Šlepavičius, referentė Europos Sąjungos klausimais Eglė Jankauskaitė.

■ NUO R.PAKSO NUSIGRĘŽIA IR K.PRUNSKIENĖ

Vilnius, 2004 kovo mėn. 26 d. Iki šiol paramą prezidentui Rolandui Paksui deklaravusi Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos lyderė parlamentarė Kazimiera Prunskienė teigia, kad po prieštaringų šalies vadovo veiksmų nematanti jokių argumentų palaikyti prezidentą per apkaltą.

"Manau, kad apkaltos procesas yra išspręstas. Šiandien jau būtų sunkoka rasti politinių, moralinių motyvų paremti R. Paksą", - sakė K. Prunskienė. Ji teigė esanti nustebinta, priblokšta prezidento prieštaringų veiksmų. Parlamentarės nuomone, prezidento šansas laimėti apkaltą labai sumenko.

Patyrusi politikė prof. K. Prunskienė nesiima patarti R. Paksui. "Tačiau manau, kad, galvojant apie perspektyvą, jis daugiau laimėtų, jeigu pats atsistatydintų negu būtų pašalintas per apkaltą", - teigė Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos pirmininkė K. Prunskienė.

■ KONSTITUCINIS TEISMAS RENGIA IŠVADĄ

Vilnius, 2004 kovo mėn. 26 d. Konstitucinis Teismas baigė ilgiausią savo istorijoje viešą posėdį. Seimo komisijos suformuluoti kaltinimai prezidentui Rolandui Paksui pažeidus Konstituciją ir sulaužius duotą priesaiką su pertraukomis buvo nagrinėjami 8 dienas, posėdžiauta apie 44 valandas.

Abi proceso šalys - Seimui atstovaujantys parlamentariai bei teisininkai - ir prezidentui atstovaujantys advokatai dviem ratais pasakė baigiamąsias kalbas. Iš pradžių abi šalys dar kartą išdėstė savo pozicijas, po to reagavo į oponentų pasisakymus. Tuo teisminiai ginčai buvo baigti.

Netrukus po to penktadienio popietę Konstitucinis Teismas pradėjo uždara posėdį, kuriame rengia išvadą, ar nurodyti prezidento veiksmai pažeidė Konstituciją. Pasak Konstitucinio Teismo atstovės spaudai, teisėjai posėdžiaus ir savaitgalį. Tačiau kiek laiko užtruks išvados rengimas, kol kas neprognozuojama.

Ginčams baigiantis Seimo atstovai apibendrindami savo poziciją tvirtino, kad visi šeši specialiosios parlamentinės komisijos suformuluoti kaltinimai yra įrodyti. Jų teigimu, akivaizdu, kad buvo su valstybės interesais nesuderinami R. Pakso įsipareigojimai finansiniam rėmėjui Jurijui Borisovui, valstybės paslapties apsaugos neužtikrinimas, neteisėta įtaka privačių asmenų ir privačių ūkio subjektų sprendimams turtiniuose santykiuose, viešųjų ir privačiųjų interesų nesuderinimas, valdžios autoriteto diskreditavimas bei neteisėti prezidento pavedimai atskiriems patarėjams ir šių patarėjų piktnaudžiavimo toleravimas.

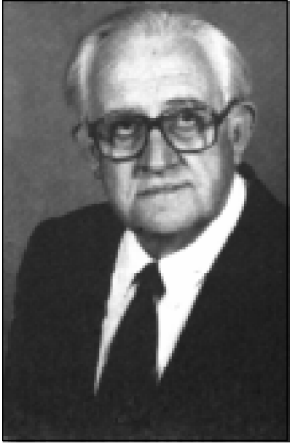
Prezidento atstovai savo ruožtu įrodinėjo nesant įrodymų, kad prezidentui priskiriami veiksmai apskritai buvo atlikti. "Tad ir padaryti teisinio vertinimo, ar šie veiksmai šiurkščiai pažeidžia Konstituciją - neįmanoma", - akcentavo prezidento atstovas Gediminas Baublys.

Prezidento atstovai daug dėmesio skyrė operatyvinėmis priemonėmis įrašytiems telefoniniams pokalbiams, kurie esą neteisėtai naudojami prieš suinteresuotą asmenį, nes Operatyvinės veiklos įstatymas draudžia operatyvines priemones taikyti prieš Prezidentą. Tačiau Seimo atstovai pabrėžė esant esminį skirtumą tarp reikalavimo netaikyti operatyvinių veiksmų prieš Prezidentą ir tarp operatyvinių veiksmų metu užfiksuotos svarbios informacijos naudojimo kituose procesuose.

Pasak Seimo kanceliarijos Teisės departamento vyresniojo patarėjo Mindaugo Girdausko, nors minėtus pokalbius ir būtų galima laikyti asmeninio R. Pakso gyvenimo dalimi, jie "yra reikšmingi sprendžiant konstitucinės atsakomybės klausimą". Teisininko žodžiais, dėl šios priežasties prioritetas turėtų būti teikiamas ne privačių interesų apsaugos, bet valdžios atsakomybės visuomenei principui.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Kovo mėnesį suėjo lygiai metai kai Amerikos prezidentas įsakė pradėti Irako karą. Šią nemalonią sukaktį pirmiausia pajuto Ispanija, kurioje vyko parlamento rinkimai. Buvo laukta, kad balsavimą laimės populiarus premjero Jose Maria Aznar vadovaujama partija, tačiau Populiar partija nelaimėjo. Daug balsų gavo socialistai, vadovaujami Jose Lui Rodrigues Zapatero, kuris balsuotojams pažadėjo parvežti iš Irako Ispanijos 1,300 kareivių, kuriuos ten nusiuntė buvusi ispanų vyriausybė. Socialistai prieš rinkimus ragino balsuotojus pagerinti ryšius su Europos Sąjungos šalimis ir atsitolinti nuo Amerikos, kurios pradėtas Irake karas atitolino Prancūziją, Vokietiją ir paliko koalicijoje tik Britaniją. Prieš Ispanijos rinkimus prasidėjo gatvėse demonstracijos. Ypač daug piktų eisenų kilo tarp jaunų ispanų, kurių daugelis žygiavo į balsavimo būstines pirmą sykį, protestuodami prieš Ispanijos karių aukas ir teroristų pavojų. Karo pradžios sukaktis sutapo su padidėjusiais irakiečių puolimais Bagdado priemiesčiuose. Ispanijos teroristų protestai ir Madrido geležinkelio sprogdinimai, pareikalavę daug aukų labai pakenkė premjerui Aznar, kuris buvo dažnas prezidento Bush svečias ne tik Baltuosiuose Rūmuose, bet ir prezidento Bush ūkyje Texas. Prezidentas ne kartą pagyrė ispanų vyriausybę už ištikimą bendradarbiavimą Irake. Pabaigus skaičiuoti balsus, paaiškėjo, kad socialistai iš 350 vietų parlamente laimėjo 164 vietas, o Populiar partija gavo 148. Socialistams truko pilnos daugumos, tačiau jie planavo susijungti koalicijoje su neparti-

IŠTISI METAI IRAKE

niais ar regioniniais parlamentais ir taip sudaryti daugumą. Ligšiolinis premjeras Aznar pergyvena didelį politinį smūgį po aštuonerių metų nepakeičiamo valdymo. Prezidentas Bush sukrovė savo rinkimų kampanijos argumentus ant Irako karo problemų. Jis puola sen. Kerry silpnas vietas ant jo kampanijos daromų ar anksčiau padarytų klaidų.

Prezidentas Bush įrodinėja savo pareiškimuose, kad užsienio valstybės ir jų vadai Amerika pasitiki. Paskutinis svečias iš užsienio pas prezidentą buvo Olandijos premjeras Jan Peter Balkenende. Sen. Kerry bando įrodyti, kad Amerika be reikalo eikvoja lėšas. Per metus nuo karo su Iraku pradžios karo lauke žuvo 558 amerikiečiai kariai. Pentagono specialistai paskelbė, kad irakiečiai sugalvojo ir pradėjo gaminti mažesnes bombas, kurias lengva pagaminti, paslėpti ir panaudoti prieš patruliuojančius amerikiečius karius. Šie vadina naujas bombeles "drop and pop". Tarp karininkų šios bombos žinomos "IED" (Improvised Explosive Device).

Naujasis Ispanijos vadovas Zapatero pareiškė spaudai, kad Amerikos jėgų tęsiama Irako okupacija yra "fiasko". Jis patarė amerikiečiams balsuotojams sekti Ispanijos keliu ir Amerikos prezidento rinkimuose lapkričio mėnesį balsuoti už senatorių Kerry. Premjeras Zapatero atmetė prezi-

dentos Busho patarimą palikti Ispanijos kareivius Irake. Ispanai sudaro vos vieną nuosimtį Irake esančių svetimų šalių kareivių. Ispanų vyriausybė paklausytų JAV prezidento, jei Irako okupacija būtų visiškai perduota Jungtinėms Tautoms, sakė premjeras Zapatero. Dabar, po metų okupacijos, Amerika prarado daugiau savo kareivių negu karo metu. Teroristai vien tik Madride nužudė daugiau dviejų šimtų civilių ir nekaltų praeivių, aiškino premjeras.

Ispanijos vyriausybei paskelbus gedulo dieną, prezidentas Bush pasiuntė Ispanijai užuojautą. Bagdade automobiliuose paslėptos bombos su sprogdino didelį Mount Lebanon vardo viešbutį, kuriame gyveno daug užsieniečių. Sužeisti 41 viešbučio gyventojas, jų tarpe vienas amerikietis, du anglai, du Jordano piliečiai, du egiptiečiai. Sprogimo ir gaisro metu viešbutyje gyveno viešbučio darbuotojai. Spaudoje šis nekaltų civilių žudymas buvo pavadintas bailių savižudžių darbu. Sprogimas buvo jaučiamas net už mylios. Vašingtonas užtikrino, kad teroristai bus išaiškinti. Jų darbai neduos vaisių ir Irakas taps demokratinė šalis, terorizmas pralaimės. JAV pirmosios šarvuočių divizijos pulkininkas pasakė spaudai, kad sprogimą sukėlė bomba, gaminta iš 1,000 svarų plastmasinės medžiagos, sumaišytos su artilerijos sviediniais.

JAV Valstybės sekretorius Colin Powell kartu su daugelio valstybių atstovais, dalyvavo teroristų nužudytų žmonių laidotuvsė Madride. Buvo sutartas pokalbis su naujuoju Ispanijos ministru pirmininku Luis Zapatero, kuris į tą susitikimą "vėlavo", tad "šaltas" pasikalbėjimas truko tik 15 minučių. Jis paskelbė atšauksias 1,300 ispanų karių iš Irako ir pasisakė būsias sąjungininku su Prancūzija ir Vokietija. AP

— Keliais sakiniais —

• **Šių metų** Amerikos prezidento rinkimuose, galimas daiktas, bus perrenkamas dabartinis prezidentas Bush. Klausima, kiek buvo prezidentų, kurie buvo savo partijos nominuojami antrai kadencijai? Paaiškėjo, kad tokių nominavimų buvo penki. Par-

tija atsisakė nominuoti: John Tyler, Millard Fillmore, Andrew Johnson, Chester Arthur. Šie keturi buvo viceprezidentai ir tarnavo kaip prezidentai mirus prezidentams. Penktasis Franklin Pierce nebuvo nominuotas antram terminui.

• **Madrid**o teroristų išpuolius išaiškinti Ispanijos

policijai padėjo Maroko valdininkai. Teroristus sugauti padėjo ir Vaskų miesto San Sebastian milicija. Vienas Alžyro pilietis apie šį Ispanijos puolimą girdėjo du mėnesius prieš puolimą.

• **Afganistane** JAV karinė vadovybė slaptai paskelbė, kad (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

IR LIETUVOS SEIME... KOVO 11-OJI

Lietuvos prezidento apkalta atskleidė daug įdomių dalykų, bet svarbiausias, kad Rusija nori susigrąžinti savo įtaką Lietuvoje; jai padeda nepriklausomybės priešai. Prezidento skandalas iškėlė mūsų visuomenės ydas – ryšiai su susikaltėliais, kišimasis į privatizavimą, prievartavimas verslininkų, bandymas pakeisti teisėjus, Konstitucijos pažeidimai, suteikiant pilietybę tam, kuris rinkiminei kampanijai skyrė milijoninę sumą ir dar ne vienas įstatymų pažeidimas.

Užsienio lietuviai visur paminėjo Kovo 11-osios – Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę. Minėjo ir Lietuvos Seimas. Tik ten nesiliejo džiaugsmas iš kalbėtojų tribūnos. Iškilmingame Seimo posėdyje kalbėjo Kovo 11-osios Akto signataras Kazimieras Motieka, kurio kalbos ištraukomis mėginsime susipažinti. “Šiandien yra labai svarbu suvokti, jog Lietuvą, kaip tinkamiausią valstybę savo tikslams įgyvendinti, Rusija pasirinko ne vien dėl to, kad įvairiais keliais į prezidento rinkimus investavo stambią sumą rusiškos kilmės pinigų. Daug svarbiau suprasti tai, jog su tokių pinigų pagalba Rusija savo planus sieja su mūsų visuomenėje neišspręstomis problemomis. “Jis priminė, kad Lietuvos valdžia nepakankamai rūpinosi, kad žmonėms gyventi būtų geriau ir atitrūko nuo Lietuvai laisvę iškovojusių žmonių rūpesčių. Jis pareiškė, jog “dėl valdžios neveiklumo dalis nusivylusių žmonių jau prarado ryšį su Lietuvos valstybe. Todėl jie ieško užtarimo ne valstybėje, ne jos demokratinėse struktūrose, bet asmenyje, kuris, kaip ir jo rėmėjai, skelbiasi turįs tvirtą ranką, kuri vienintelė pajėgi įvesti tvarką, teisingumą ir jos valdomą demokratiją. Tai – ne demokratinė, bet aiškiai išreikšta nusikaltamai skaldytojiška veikla”.

Signataras sako, jog “1990 metų kovo vienuolikąją nepriklausomybę atkūrusios Aukščiausios Tarybos – Atkuriamojo Seimo nariai negalėjo tikėtis, kad net po keturiolikos metų Lietuvos nepriklausomybę teks ginti nuo Rusijos štabuose organizuoto plano, siekiančio mūsų pačių rankomis įgyvendinti Lietuvos sugrąžinimą į Rusijos įtakos sferą.”

Panašiai rašo ir Anglijos savaitraštis *Intelligence Digest*, kad “ypač daug nerimo sukėlė Rusijos specialiųjų tarnybų ryšiai su organizuotomis nusikalstamomis grupėmis bei Maskvos pastangos užkulisiniais metodais plėsti savo politinę įtaką buvusiose SSSR respublikose”. Laikraštis mano, jog skandalas Lietuvoje atsilieps Rusijos santykiams su Europos sąjunga ir NATO, nes bandymas sugriauti politinę padėtį Lietuvoje turi būti apsvarstytas NATO ir Rusijos tarybos posėdyje. Tas Anglijos savaitraštis dar rašo, jog į Rusijos verslininką Jurijų Borisovą – pagrindinį Lietuvos skandalo herojų pirmą dėmesį atkreipė vienos Vakarų valstybės žvalgyba, kuri informavo Lietuvos valstybės saugumo departamentą apie jo įtartinus ryšius.

Baigiant šią “Dirvos ” laidą, buvo gauta aliarmuojanti žinia, jog J. Borisov, kuris turi Rusijos pilietybę, prezidento R. Pakso pakviestas būti jo patarėju prezidentūroje. Tą žinią patvirtino ir prezidento spaudos atstovė. J. Borisov teigė, kad prezidentas pats jį pasikvietęs ir jis pažadėjęs padėti prezidentui valstybės reikaluose, spręsti įstojimo į Europos Sąjungą klausimus.

Reikia sutikti su Teisės komiteto pirmininku A. Sakalu, “kad R. Paksas susipyko su įstatymais, kaip jis gali skirti savo patarėju ne Lietuvos pilietį. Tai spjūvis valstybei į veidą”. (*Vėliau buvo pranešta, kad Prezidentūra savo sprendimą atšaukė*).

S. Tūbėnas

KOVO 11-TOSIOS ŠVENTĖS PROGA

Mūsų tautos didysis dainius, poetas Bernardas Brazdžionis, viename iš daugelio patriotinių eilėraščių Lietuvą pavadino savo šiaurės pašvaiste - gėle sidabrinių laukų. Taip jam prisiminimuose liko tėvynė tik pradėjus liūdną tremtinio kelionę į vakarus 1944 metų rudenį. Tokia ji buvo ne vienam, o tūkstantiems brolių ir sesių lietuvių išplėštų iš savo namų, vėliau išsiblaškiusių po visą platųjį pasaulį, tiek laisvajį, tiek sovietinį gulagą, kol pagaliau prieš 14 metų, vėlų kovo 11-tosios vakarą, Seimo salėje paskutinį kartą nusileido sovietinis atributas ir vėl iškilo nepriklausomos Lietuvos trispalvė, galingai nuskambėjo Tautinė giesmė, atsivertė naujas Lietuvos istorijos lapas. Lietuvai vėl atsivėrė galimybė tapti gyva gėle sidabrinių laukų.

Šiandien mes džiaugiamės Lietuvos žmonių pasitikėjimu savimi ir Lietuvos ateitimi. Per gana trumpą laiką Lietuva **pamažu**, bet sėkmingai įgyvendina demokratijos principus, **pamažu** tampa teisine valstybe. Ji sėkmingai išlaikė jai pateiktus reikalavimus pilnam įsijungimui į vakarų Europos ir Šiaurės Atlanto organizacijų struktūras, nes tik ten yra tikra garantija į saugesnę Lietuvos kaip valstybės ateitį ir didesnę jos žmonių ekonominę gerovę. Tai laimėjimas ir pasididžiavimas kurį pelningai užsitarnavo visa tauta.

Tačiau tai dar nereiškia, kad

visi darbai jau atlikti ir kad visi rūpesčiai bus gražiai palydėti užmarštin. Taip nėra, ir Lietuvos laukia nauji išmėginimai, kuriuos šį kartą mes patys sau susikūrėme.

Vytautas Landsbergis, Aukščiausios Tarybos Atkuriamojo Seimo pirmininkas, neseniai kalbėdamas Nacionaliniam radijui apie kovo 11-tąją, sakė, kad tuo laiku pasirašymas ir paskelbimas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akto buvo pagrįstas tuo, kad atrodė jog tauta **dvasiškai jau buvo laisva** ir tik betrūko tai teisiškai patvirtinti. Deja, šiandien praėjus jau 14 metų nuo to akto paskelbimo dienos, iš to paties pirmininko lūpų girdime žodžius, kad **ir dabar dar nesame visai dvasiškai laisvi**. Tad klausimas kyla kur, kada ir kodėl mes praradome dalį tos dvasinės laisvės, kuri yra taip reikalinga vieningam ir sėkmingam darbui.

Gi, prezidentas Valdas Adamkus, kalbėdamas Punsko lietuviams, pasidžiaugęs kad “Valstybės atstatymo diena - tai visos mūsų tautos, visų lietuvių laisvės šventė”, tarp kitko pastebėjo, kad “Atkurta Lietuva **turėjo** tapti “rūpestinga ir teisinga visiems krašto žmonėms ir visiems pasaulio lietuviams”.

Taigi, nors kovo 11-oji ir yra didelio džiaugsmo diena, tačiau ji mus taip pat įpareigoja ir giliau pažvelgti į save pačius, susimąstyti kaip pašalinti trūkumus apie kuriuos mums kalba šie du iškilūs asmenys.

Bernardas Brazdžionis ei-

lėraštyje **Trys vizijos**, išspausdintame 1941 metais Kaune rinkinyje *Šaukiu aš tautą* (be vokiečių okupacinės valdžios leidimo), tikėjo į Lietuvos prisikėlimą ir matė lietuvi, kuris tai įgalins padaryti. Eiliuotu žodžiu jis kreipėsi į tautą sakydamas:

“*Tavęs, lietuvi, ieškau ateityje,*

Tave regiu (ir tau ateisiančiam pavydžiu)

Keliaujantį vienu taku į vieną dieną didžią

Vienų darbų, vienos minties, vienos tautos!

Tikiu aš dieną - didelę ir šviesią;”

Kovo 11-toji tapo ta didele ir šviesia diena. Poeto vizija išsipildė, nes tauta išgirdo jo šauksmą – “*Pakilk, žmogau, iš dulkių ir puvėsių, Pakilk, žmogau, ir žmogui ranką duok!”*

Tai žodžiai kurie niekuomet nepraras savo reikšmės, nes tik taip gyvendami mes tapsime dvasiškai visai laisvi, mes sukursime Lietuvą rūpestingą ir teisingą visiems lietuviams.

Tai linkėjimas Lietuvos žmonėms šios didžios šventės proga.

*Vytautas Čekanauskas
LR Garbės konsulas
Los Angeles, CA*

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

ruošiamasi pradėti naują ofenzyvą gaudyti Talibano vadeivas ir ieškoti kalnuose bin Laden slėptuvių.

- **Buvęs Haity** salos prezidentas Aristide laikinai apsigyveno Jamaikoje pas J. Paterson, savo bičiulį. Laikinoji Haity vyriausybė nutraukė su Jamaika diplomatinius ryšius.

- **Izraelio** kariuomenė pradėjo karinę ofenzyvą Gazos pakrasty, daužė ten esančius palestiniečių pastatus. Tose vietovėse apsigyveno apie 7,000 žydų naujųjų ateivių. Palestiniečiai bando su laikyti naujų žydų statybų plitimą. Ginkluoti arabai šaudė į žydus, kur tik pasitaiko proga, uoliau veikia Hamas ir Islamic Jihad. Izraelio vidaus reikalų ministras Avraham Poraz pasakė, kad Izraelis neleis arabams žudyti žydų, kaip įvyko Ashdad vietovėje, kur veikia kankinių brigados.

- **Venecuelos** prezidentas

Hugo Chavez paskelbė, kad jis suteiks egzilės globą nuvers-tam Haity prezidentui Aristide, kurį pradėjo persekioti Amerikos valdžia. Haity sudarė 13 ministrų kabinetą, kuris bando valdyti salą.

- **Afganistano** prezidentas Hamid Karzai pasakė Kabule, jog jo vyriausybė skubiai registruoja gyventojus, kad šalies balsavimas galėtų įvykti birželio mėnesį. Blogiausiu atveju, rinkimai įvyks rugpjūčio mėn. Iki šiol registruota jau pusantro mil. gyventojų iš spėjamų 10 milijonų.

- **Viceprezidentas** Dick Cheney kritikavo savo rinkiminę kalboje senatorių Kerry, kad jis esąs nepastovus, pavojingas valstybės saugumui, pastovumui. Jeigu senatorius Kerry būtų buvęs prezidentu, kalbėjo Cheney, tai Irake iki šiol valdžią būtų turėjęs Saddam Hussein. Jis būtų valdęs ir Kuveitą.

- **Rusijos** prezidentas Vladimir Putin lengvai laimė-

jo rinkimus, jį perrinko 69 procentai balsuotojų. Komunistų partijos kandidatas Nikolay Kharitonov surinko 15 procentų. Balsavimų stebėtojai skelbia, kad balsuotojai buvo gan apatiški. Šį sykį savo kandidatūros neiškėlė buvęs komunistų vadas Gennady Zyuganov, pralaimėjęs 1996 ir 2000 balsavimus.

- **Afganistane** apie 60 Taliban kovotojų užpuolė valstybinę kariuomenę. Dviejuose pasalos apsupimuose netoli Kandahar miesto buvo nušauti penki žmonės. Šiomet Afganistane jau žuvo apie 160 vyrų.

- **Ukrainos** sostinėje katalikai ir liuteronai bendrose pamaldose, susirinkimuose ir radijo skelbimuose reikalauja, kad vyriausybė sugrąžintų Ukrainos tikintiesiems Kijevo šventojo Mykolo katedrą. Ją lig šiol valdo Ukrainos kultūros ministerija ir pastate vyksta vargonų muzikos koncertai. Tikintieji jau 12 metų bando atgauti pastatą.

J. BORISOVAS DUOTŲ DAR VIENĄ MILIJONĄ R. PAKSUI

Vilnius, kovo 25 d. (ELTA). Kaip Prezidento Rolando Pakso visuomeninis patarėjas LTV laidoje “Spaudos klubas” trečiadienį dalyvavęs Jurijus Borisovas iš laidos išėjo tik kaip privatus asmuo, Prezidento patarėjui Alvydui Medalinskui patvirtinus, jog šalies vadovas nepasirašė dekreto dėl J. Borisovo paskyrimo.

Su Prezidentu antradienio vakarą tenisą žaidęs J. Borisovas aiškino nepažeidęs savo pasižadėjimo prokuratūrai “neieškoti kontakto” su R. Paksu, nes, pasak J. Borisovo, susitikimą inicijavęs ne jis, o pats Prezidentas.

Trečiadienį R. Paksas asmeniškai patvirtino, kad Lietuvos pilietybės neturintis Rusijos pilietis J. Borisovas skiriamas jo visuomeniniu patarėju.

“J. Borisovas ne tik finansiskai padėjo man rinkimų kampanijoje, bet ir savo mintimis, patarimais. Tada jis nenorėjo dėl įvairių priežasčių padėti, dabar jis sutinka kaip visuomeninis patarėjas patarti kai kuriais klausimais”, - LNK žinioms trečiadienį sakė R. Paksas.

Paklaustas, ar nemanęs, kad toks sprendimas galys tapti dar vienu kaltinimu per apkaltą, R. Paksas sakė: “Vienu daugiau ar mažiau, man atrodo, nieko nekeičia”.

Pasak J. Borisovo, Prezidento sprendimas skirti jį savo visuomeniniu patarėju buvęs “gana logiškas”. “Šiandien visi muša vieną, jis jaučią didžiulį visų politinių jėgų daromą spaudimą, ir jam, aišku, sunku.

Manau, kad šiuo metu jam reikalingi specialistų patarimai”, - LTV laidoje aiškino J. Borisovas.

Prieštarai vertinamo verslininko nuomone, politinis skandalas Lietuvoje ir apkaltos Prezidentui procesas esą naudingi tiek valdančiosioms, tiek opozicinėms šalies partijoms. “Kol svarstoma, ką padarė, pasakė, į kokias pareigas ką paskyrė Prezidentas, ateis Seimo rinkimai. Nereikės atsakyti rinkėjams, ką padarė Seimo nariai per savo kadenciją”, - teigė jis.

Po Prezidento Rolando Pakso sprendimo savo visuomeniniu patarėju pasikviesti Jurijų Borisovą trauktis iš Prezidento komandos nutarė didžioji dalis šalies vadovo patarėjų užsienio politikos klausimais.

Pasak Prezidento patarėjo diplomatiniais klausimais E. Bajarūno, šis Prezidento veiksmas “padėjęs paskutinį tašką jo svarstymams”.

Prezidento patarėjų užsienio politikos klausimais grupės vadovas Petras Vaitiekūnas šiuo metu atostogauja, tačiau žiniasklaidoje jau buvo pranešimų, kad esą po atostogų jis neketina grįžti į Prezidentūrą.

Ir R. Pakso šalininkai, ir jo oponentai Seime trečiadienį sakė negalį patikėti žinia apie J. Borisovo paskyrimą, daugelis sakė esą šokiruoti ir priblokšti.

“Jei tai iš tikrųjų yra tiesa, R. Paksas pasirašė sau nuosprendį. Dar iki šiol buvau kitos nuomonės, savotiškai lau-

kiau Konstitucinio Teismo išvadų, tai dabar mano nuomonei yra padarytas galutinis sprendimas”, - Eltai trečiadienį sakė krikščionis demokratas parlamentaras Petras Gražulis.

Liberalų demokratų frakcijos seniūnas Henrikas Žukauskas apskritai nepatikėjo žinia apie J. Borisovo paskyrimą ir prašė jo “nekvailinti, nepokštauti, nes to negali būti”.

Trečiadienį vėlai vakare po Prezidentūroje vykusio pasitarimo Prezidento patarėjas politikos klausimais Alvydas Medalinskas pranešė, kad jokio Prezidento dekreto dėl Rusijos piliečio J. Borisovo paskyrimo valstybės vadovo visuomeniniu patarėju nėra ir nebus.

A. Medalinsko teigimu, informacija apie J. Borisovo paskyrimą ir nepaskyrimą bus pateikta išsamiau šią savaitę.

Žinią apie neskyrimą J. Borisovas išgirdo LTV laidoje “Spaudos klubas” ir į ją reagoavo ramiai: “Ne - tai ne”. Vėliau jis pridūrė, kad jei būtų tapęs patarėju iškart po Prezidento inauguracijos, R. Paksas nebūtų patekęs į apkaltos situaciją.

“Man šios pareigos - tai tik atsakomybė. Jei kas mano, kad man tai didelė laimė, tai, atleiskite, aš turiu savo verslą”, - aiškino J. Borisovas. Jis taip pat teigė, jog dabartinėmis aplinkybėmis galėtų paremti R. Paksą dar vienu milijonu, tačiau jei apkalta įvyktų ir R. Paksas dalyvautų priešlaikiniuose Prezidento rinkimuose, tai paramos iš J. Borisovo jis negautų.

Teismas jau finišuoja tyrime dėl apkaltos, tai šis atsistatydinimas būtų savotiškas bėgimas nuo atsakomybės”, - ketvirtadienį žurnalistams sakė Liberalų ir centro frakcijos seniūnas Eligijus Masiulis. Jis čia pat pripažino, jog, kita vertus, paties Prezidento atsistatydinimas “visus išvaduotų nuo šios bėdos”.

Konservatorės Rasos Juknevičienės nuomone, Lietuvai geriau kuo greičiau išsivaduoti nuo košmaro, kurio įkaitais yra tapę visi. “Mes esame anksčiau pasakę, kad Prezidentas pavėlavo atsistatydinti. Dabar jo atsistatydinimas jau beveik iš esmės nieko nekeičia. Liko tik trys keturios savaitės iki proceso pabaigos”, - sakė R. Juknevičienė.

Parlamentarės nuomone, gal būtų geriau, kad procesas pasibaigtų taip, kaip jam ir buvo lemta pasibaigti, - atstatydinant Prezidentą apkaltos būdu.

MIRĖ AMBASADORIUS S. SAKALAUSKAS

Stasys Sakalauskas buvo išvalgus, atsidavęs savo šaliai Lietuvos diplomatas. Gal būtų ne visi tai galėjo pastebėti ir suvokti, nes daug didelių ir svarbių darbų jis atliko, būdamas toli nuo gimtosios šalies krantų. Jo darbo Washington'e metai, pradžioje Ambasados sekretoriaus, vėliau Lietuvos Ambasadoriaus Jungtinėse Valstijose pareigose, buvo paženklinę daugeliu pasiekimų, Lietuvai grįžtant į Vakarų valstybių bendriją. Jis ėmėsi Lietuvos integravimo į NATO dar tada, kai ši tikslą kiti laikė nerealiu ar nebūtinu, ir susilaukdavo priekaištų dėl šios veiklos. Jis siekė užmegzti gerus ryšius visur, kur tik nuvykdavo, ne tik mūsų lietuviškoje diasporoje, bet ir aukščiausiam JAV Vyriausybės lygyje, ir kitose bendruomenėse. Plėtodamas šiuos ryšius, jis kūrė plačią paramos Lietuvai koaliciją. Gera suvokdamas amerikietiškąją mąstyseną, jis lengvai ir šiltai bendravo su visais, kuriuos sutiko. Geras kitų kalbų žinojimas, tokių, kaip lenkų, leido sukurti šiltus ryšius su Amerikos lenkų bendruomene, kuri žymiai padidino paramą Lietuvos siekiui būti pakviestai į NATO.

Būdamas technologijos mokslų daktaru, Stasys Sakalauskas gerai suvokė informacinių technologijų svarbą, dalyvavo diegiant pirmąją elektroninio pašto sistemą tarp Lietuvos ir JAV. Šis pirmasis informacijos perdavimo kanalas leido atverti gyvybiškai svarbius ryšius dar paskutinėmis Sovietų Sąjungos egzistavimo dienomis.

Tapęs Ambasadoriumi, jis dėjo daug pastangų, kad pas-

partinti pažangių technologijų atėjimą į savo šalį. Vienas iš daugelio jo veiklos tikslų buvo pašalinti Sovietinės eros laikais nustatytą technologijų prekybos embargo, kuris priskyrė Lietuvą tai pačiai valstybių grupei, kaip Sirija, Irakas ar Kuba. Jis suprato, kad galimybė legaliai eksportuoti pažangias technologijas yra labai svarbi, skatinant šalyje ekonomikos augimą. Šiandien Vakarų technologijos vis plačiau diegiamos Lietuvoje. Ambasadorius Stasys Sakalauskas yra vienas iš tų, kurie praskynė tam kelią.

Stasys Sakalauskas turėjo įgimtą diplomato talentą, kuris leido jam rasti geriausius sprendimus labai subtiliose situacijose. Jis galėjo akimirksniu pajusti susitikimų nuotaiką ir, jei reikėjo, paveikti situaciją taip, kad ji taptų priimtina visiems. Nuostabiausia jo asmeninė savybė buvo nuolatinis pasiryžimas būti diplomatu, kurio šalies interesai visada būtų apginti. Jis džiaugėsi savo diplomatinės veiklos metu užmegztais draugystės ryšiais. Jis sugebėjo įgyti sąjungininkų ir tose srityse, kurios praeityje Lietuvai tradiciškai buvo geriausiu atveju problematiškos, ir sugebėjo pakeisti ankstesnius skeptikus rėmėjais ir draugais.

Liūdna, kad šis Lietuvos diplomatijos karys nepamatys subrendusio savo pasėtos sėklos vaisiaus - Lietuvos pilnatiesio įsijungimo į NATO. Jis paliko žmoną Jūratę ir du sūnus, Antaną ir Vyta, brolius Rimą ir Algį ir jų šeimas. Mes siunčiame jiems giliausią užuojautą ir liūdime kartu.

Dirva

SEIMAS PASIŪLĖ R. PAKSUI ATSISTATYDINTI

Susirūpinęs dabartiniais Lietuvos Prezidento Rolando Pakso veiksmais, kurie tampa vis labiau neprognozuojami ir keliantys vis didesnę grėsmę valstybei, Seimas pasiūlė šalies vadovui atsistatydinti.

Už tokį įvairioms frakcijoms atstovaujančios darbo grupės parengtą pareiškimą ketvirtadienį balsavo 42 Seimo nariai, 3 susilaikė, niekas nebalsavo prieš.

Seimas savo priimtame dokumente pažymi, kad dabartiniai Lietuvos Prezidento Rolando Pakso veiksmai tampa vis labiau neprognozuojami ir keliantys vis didesnę grėsmę valstybei, jos stabilumui bei žmonių santarvei.

Todėl Seimas, turėdamas omenyje, kad apkaltos procedūra Seime dar kurį laiką užsitęs, pasiūlė Respublikos

Prezidentui Rolandui Paksui atsistatydinti.

"Atsistatydinimas užkirstų kelią netikėtiems bei valstybei ir jos piliečiams pavojingiems Respublikos Prezidento veiksams, sustiprintų pašlijusį vienos iš aukščiausių mūsų valstybės institucijų prestižą", - sakoma Seimo priimtame pareiškime "Dėl Respublikos Prezidento Rolando Pakso veiksmų".

Dauguma įvairioms frakcijoms priklausančių parlamentarų nereikšmingu ir "nekeičiančiu esmės" laiko galimą Prezidento Rolando Pakso atsistatydinimą dar ketvirtadienio vakarą ar artimiausiomis dienomis. Kita vertus, daugelis pripažįsta, jog Prezidentas atsistatydindamas pats "nuimtų visiems našta nuo pečių".

"Po tiek raginimų, kiek buvo Prezidentui iki šiol pasakyta, - aišku, geriau vėliau negu niekada. Bet aš manau, kad dabar, kada Konstitucinis

LIETUVAI ŽENGIANT Į VAKARUS

Prof. dr. Viva O. BARTKUTĖ,
Notre Dame University

II.

(Paskaita Kovo 11-osios minėjime, kurį rengė ALT Sąjunga Lemonte, IL)

EUROPOS SAJUNGA - LIETUVOS KELIAS Į EKONOMINĮ GERBŪVĮ

KAIP EUROPOS SAJUNGA PRASIDĖJO?

Po antro pasaulinio karo, prancūzų ministeris Schuman ir vokiečių kancleris Konrad Adenauer sutarė nuo karų apsaugoti ateities generacijas. Prieš tai, per septyniasdešimt metų, Prancūzija ir Vokietija kariavo tris kartus, nieko neišsprendę, tik pergyveno baisius nuostolius.

1952 m., jų pastangom, su Romos sutartimi, šeši kraštai pradėjo tarptautinę organizaciją, kuri tvarkytų anglies ir plieno gaminimą Alsace-Lorraine ir Ruhr slėniuose. Tie originalūs dalyviai buvo Prancūzija, Vokietija, Italija, Belgija, Olandija ir Luxenburgas. Kadangi anglis ir plienas yra pagrindinės medžiagos karo industrijai, jie pradėjo su tų žaliavų gamtinimo kontrole. Pamažu Europos Sąjungos

įtaka vystėsi ir kitose ekonominėse srityse.

Europos Sąjunga toliau prasitvėrė kai priėmė Angliją, Airiją, Daniją, Ispaniją, Portugaliją, Graikiją, Austriją, Švediją ir Suomiją. Europos Sąjunga šiuo metu turi penkiolika narių ir vienuolika oficialių kalbų. Dabar Europos Sąjunga neša atsakomybę dėl visų ekonominių reikalų visuose sutarties narių kraštuose. Nemanykime, kad kraštams yra labai lengva įsijungti į Europos Sąjungą. Anglai turėjo kelis kartus prašytis, kol pagaliau gavo pakvietimą prisijungti. Europos Sąjungos atsakomybė yra sukurti tikrai atvirą rinką su 450 milijonų žmonių. Jau nuo 1992 metų, prekės, žmonės ir pinigai galėjo laisvai judėti per visus tuometinius Europos Sąjungos kraštus. 2001 metais prasidėjo ben-

dri pinigai - Euro. Nors Europos Sąjungos atsakomybės yra labai rimtos, jos yra tik ekonominėje srityje. Kiekviena valstybė yra atsakominga už savo teisę, krašto apsaugą, vidaus reikalus, sveikatą, švietimą, kultūrą, žemėsauką, ir t.t.

KOKIA YRA EUROPOS SAJUNGOS ORGANIZACIJA?

Keturios įstaigos sudaro Europos Sąjungos valdymo sistemą. Tai yra Kabinetas, Parlamentas, Ministerių Taryba ir Vyriausias Teismas.

Kiekviena valstybė siunčia į Briuselį vieną ministrą į kabinetą. Tas ministras turi portfelį, sakysime - sveikatos, prekybos, užsienio reikalų, žemės ūkio ir taip toliau. Kokį portfelį Lietuvos ministrė gaus, sunku pasakyti? Tačiau Lietuvos vyriausybė jau paskyrė dabartinę Finansų ministrę Dalią Grybauskaitę įsijungti į kabinetą. Lietuvos atstovai bus ne tik savo srities ministerijoje, bet ir kitose ministerijose. Kabineto ministrai daro pasiūlymus dėl taisyklių, projektų, programų ir įstatymų visai Europos Sąjungai.

Antroji įstaiga yra Europos Sąjungos Parlamentas, kuris susirenka Strasbourg, Prancūzijoje. Kiekvieno krašto

piliečiai išrenka savo atstovus proporcingai pagal gyventojų skaičių. Parlamento nariai posėdžiauja tik porą mėnesių per metus ir dar neturi didelės įtakos į Europos Sąjungos veikimą.

Trečioji įstaiga, kuri turi daugiausia įtakos - yra Ministerių Taryba. Jos nariai yra kiekvieno krašto ministrai, pavyzdžiui gali būti ministrai pirmininkai arba žemės ūkio ministrai, finansų ar sveikatos ministrai ir taip toliau. Jie posėdžiauja vidutiniškai keturis kartus dvi, tris dienas. Jie sprendžia Kabineto pasiūlymus dėl naujų ekonominių įstatymų ir projektų. Pirmininko pareigos Ministerių Taryboje keičiasi kas šešis mėnesius. Italijos pirmininkystė neseniai pasibaigė.

Airija perėmė dabartinio pirmininko pareigas. Olandijos

Kovo 11-tos Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimą suruošė Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyrius kovo 7 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Gėlių vainiką prie paminklo "Partizanų Motina" padėjo Tautinės sąjungos valdybos nariai Irena Virdienė ir Jonas Variakojis. Žodį tarė buvęs sąjungos pirm inž. Vaclovas Mažeika.

pirmininkystė prasidės liepos mėnesį. Ministerių Taryboje balsavimas palankus mažoms tautoms. Kai Ministerių Taryba priima įstatymą, ar taisyklę, tai tada krašto parlamentai irgi turi ratifikuoti juos ir pritaikyti savo krašto gyvenime. Prieš Lietuvai įsijungiant į Europos Sąjungą ji turėjo priimti visus veikiančius įstatymus.

(Bus daugiau)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
XXXXVI

Laisve Lietuvai. Fragmentas sienos nuo Sąjūdžio laikų.

Mūsų nuomone, jau artimiausiame SSKP CK plenume reikėtų apsvastyti galimybę priartinti šio suvažiavimo sušaukimo laiką. Taip pat artimiausiu metu reikėtų paskelbti naujos SSKP Programos ir Įstatų projektus. [...] Centriniai Sąjungos valdymo organai turėtų būti sudaromi pari-

tetiniais pagrindais, o Politinis biuras - formuojamas iš visų Komunistų partijų atstovų [...]"

Tai buvo gana dvi-prasmiška kalba. Iš dalies tokią kalbą galima paaiškinti tik todėl, kad partijos lyderis vengė aiškiai išsakyti savo nuomonę, o pateikė svarstyti tik vieną iš

galimų variantų - padidinti LKP savarankiškumą ir sustiprinti jos balsą SSKP. Dviprasmybės būta ir dėl svarbiausiojo tikslo - Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo. Ją esą įmanoma pasiekti tik pasiekus ekonominį savarankiškumą. Bet tai neįmanoma, jei neturima politinio savarankiškumo.

Kalbėjęs partijos Vilniaus m. komiteto sekretorius K.Zaleckas jau aiškiai išdėstė, už ką jis: "[...] Mums neatleis, jeigu mes dėl atskirų grupių ambicingų siekių, skirtingų nuomonių taktikos klausimais suskaldysime partiją. Mums reikalinga vieninga ir stipri partija, galinti užimti svarbią vietą Lietuvos politinėje sistemoje. O šiandieną Vilniaus miesto partinėje organizacijoje tokios vienovės nėra. Mums nepavyko suartinti Koordinacinės tarybos (MA) bei partijos komitetų ir sekretorių tarybų pozicijų. [...] Jei mes pritariame žymiausių respublikos mokslo, kultūros ir gamybos veikėjų realiai, išmintingai nuomonei, kad suverenios Lietuvos kūrimas yra procesas, tai ir LKP savarankiškumui pasiekti būtinas pereinamasis laikotarpis, per kurį turėtų būti sprendžiami naujo pobūdžio LKP santykiai su SSKP."

Panašios nuomonės buvo ir rašytojas V.Petkevičius: "[...] Vis didėjančia sparta šmeižiamas ir griau-namas valstybės aparatas, neatsižvelgiant nei į tame aparate dirbančių sąžinin-

gu, dorų žmonių nuopelnus, nei į jų pažiūras ir siekius, nei į skriaudas, išgyventas stagnacijos metais. [...] Aš už LKP suverenitetą, savarankiškumą, tačiau teisingiausia būtų tai spręsti visuotinio partijos referendumo keliu. Tai padidintų kiekvieno komunisto atsakomybę už LKP likimą ir suteiktų platesnės veiklos įgaliojimus mūsų naujai išrinktam LKP CK [...]"

Partijos Sniečkaus m. pirmasis sekretorius A.Kulakovas: "[...] Suvažiavime mes turime priimti tik pasiūlymus SSKP XXVIII suvažiavimui. Galėtume pasvarstyti konkrečią dabarties veiksmų programą. [...] Aš tik už vienybę su TSKP. Aš Respubliką suprantu tik kaip Tarybų Sąjungos federacijos dalį."

Partijos Šalčininkų rajono komiteto pirmasis sekretorius L.Jankelevičius: "[...] Dvejus pastaruosius metus mūsų partija buvo be charakterio, kupina nepastovumo ir konjunktūros. [...] Mūsų partija turi likti tik vieningoje atsinaujinančioje SSKP. [...] Lietuva turi likti ir liks SSRS sudėtyje.

(Bus daugiau)

LIETUVA BUS APSIVALIUSI NUO NETIKRŲ PRANAŠŲ

Rasa Juknevičienė - Kovo 11-tos akto signatarė

Nuoširdžiai džiaugiuosi, vėl turėdama progą Jus matyti ir girdėti, bei galėdama kartu su vyru Zenonu pasveikinti Jus visus Kovo - 11-osios - Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos proga.

Man taip pat didelė garbė perduoti Jums profesoriaus Vytauto Landsbergio, pirmojo atkurto nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovo, sveikinimus bei pasveikinti Andriaus Kubiliaus, Tėvynės sąjungos pirmininko, vardu.

Esame kartu, galime bendrauti, galime laisvai ir nekliudomai bandyti laimę visame laisvame pasaulyje - tai aki-vaizdžiausiai šiandien juntamas Kovo 11-osios rezultatas.

Prisipažinsiu, ir aš buvau tarp tų, kurie gal naivokai prieš 14 metų tikėjo, kad kelias į stiprią, klestinčią, teisingą Lietuvą bus lengvesnis. Tačiau pasvarstykime kartu - ar tik Lietuvos kelias nelengvas?

Ar lengviau ir paprasčiau juo eina latviai, lenkai ar slovakai? Ne, ne lengviau, vadinasi turime kantriai ir nuosekliai dirbti, kad pasivytume per penkiasdešimtis okupacijos metų mus toli pralenkusius kraštus ir tautas. Tuo labiau, kad tikrosios okupacijos pasekmės atsiveria tik dabar - lyg remontuojant seną, bet labai mielą namą - praardai senus tapetus ir supranti, kiek pastangų ir lėšų reikės sienų bei pamatų remontui.

Tuo sunkiau, kai reikia taisyti ne tik medžiaginius, bet ir visuomenės vertybių išklibusius pamatus.

Ne tik čia, Kalifornijoje, bet ir Lietuvoje sulaukiu neri-

Dr. Rasa ir Zenonas Juknevičiai – garbingi svečiai iš Lietuvos su savo globėjais Kalifornijoje. Iš kairės: Aloyzas Pečiulis, Kovo 11-tosios Akto signataras, advokatas Zenonas Juknevičius, minėjimo prelegentė, Kovo 11-tosios akto signatarė, Lietuvos Respublikos Seimo narė dr. Rasa Juknevičienė, Albinas ir Vita Markevičiai.

mastingo klausimo, - kas bus su Lietuva?

Atsakau įsitikinusi taip pat tvirtai, kaip ir tuomet, prieš 14 metų, Kovo 11-ąją - su Lietuva viskas bus gerai. Dar niekada per pastaruosius keletą šimtų metų nesame turėję tokių gerų šansų kurti saugią savo valstybę kaip šiandien. Vos po kelių savaičių, kai tik Vašingtone bus deponuota sutartis dėl Lietuvos narystės NATO, Lietuvoje nusileis NATO kariniai lėktuvai. Tai ta išsvajota, patikima spyna namui, kurį visi kartu - nelengvai, klysdami, bet tikrai kartu statėme ir tebestatome.

Aš bandau šiandien įsivaizduoti Juozo Lukšos-Daumanto, Jono Žemaičio-Vytauto, Ramanausko-Vanago, Stasio Lozoraičio, Bernardo Brazdžionio ir daugybės kitų Lietuvos šviesuolių veidus, kurie nesulaukė šios dienos, bet kurie priartino mus prie jos.

Dėkoju čia susirinkusiems

žmonėms, visiems išeivijos lietuviams, idėjusiems savo neįkainuojamą indėlį dėl tėvynės laisvės.

Šiandien, minėdami Kovo 11-ąją, pabandykime atsiplėšti nuo tų akis griaužiančių kasdienybės dulkių, kurios anksčiau ar vėliau išsitrins apšivalys. Lietuva turės dar ne vieną Prezidentą, tikėkimės, kitus kartus pasiseks labiau.

Esu tikra, kad po šios krizės, Lietuvos visuomenė išeis sustiprėjusi ir apsivaliusi. Šiandien kur kas svarbiau suprasti, kad 2004-ieji - Lietuvos tapimas NATO, ES nare - bus istorijos vadovėliuose. Mūsų vaikai ir anūkai mokysis apie tai.

Istorija bus nuvaliusi netikrus pranašus, dėl kurių šiandien nerimaujame ir pergyvename.

Tačiau turėdami kaip niekada gerus šansus, turime mokėti jais teisingai ir sėkmingai pasinaudoti. Tai mūsų kartos atsakomybė ir uždavinys.

Doleriai ir eurai ant medžių patys nuo gegužės 1-osios augti nepradės, nusikaltėlius gaudyti, teisingą Lietuvą kurti turėsime patys. Atsakomybės tikrai nesumažės, o gal ir padaugės.

Nepriklausomybės atkūrimo dieną pradėtas darbas dar nebaigtas, o laukiantys visų mūsų darbai kažin ar bus lengvesni. Turime atkurti ne tik ekonomiką, bet ir stipriais vertybiniais pamatais grįstą visuomenę. Jau šiandien priva-
lu turėti planą kaip sieksime teisingesnės Lietuvos, į kurią norės sugrįžti dabar sparnus keliantis jaunimas.

KAIP TAI PADARYTI?

Visų pirma, turime įveikti savo pačių nusiteikimą. Nostalgija praeičiai yra užvaldžiusi apie pusę Lietuvos. Šiandien ji lyg girnapusė pažangai. Lietuvių nusivylimu, susipriešinimu sėkmingai naudojasi ne tik pažadukai politikai, bet ir Rusijos specialiomis tarnybos, bandančios okupuoti lietuvių protus ir jausmus. Nepadėkime jiems, nekolaboruokime, vien tik aimanuodami ir dejuodami. Mūsų Tėvynę šimtus metų buvo bandoma atskirti nuo pažangos, jos šviesiausi žmonės buvo arba žudomi, tremiami, arba atskiriami nuo tautos kamieno. Tad ar turime teisę nusivilti ja, tiek metų skriausta ir niokota, nemylėti jos? Ji šiandien dar nepajėgi atrodyti kaip Amerika, Anglija ar Vokietija, bet mes privalome padaryti, kad per artimiausią dešimtmetį Lietuva taptų tokia pat vietinga ir stipri. Gal ne per metus ar dvejus, bet iškėlę aiškius tikslus esame pajėgūs tam uždaviniui įgyvendinti.

Sąjūdžio iškelti tikslai – Lietuvos integravimas į vaka-

rus, kuriuos vėliau tęsė ir įgyvendino Tėvynės sąjunga, ir kurių nedrįso keisti valdžia perėmę kairieji - jau įgyvendinti. Gauname į rankas puikius įrankius, tik mokėkime jais naudotis. Tautos lyderiai turi prisiminti atsakomybę, bet tautos lyderius demokratinuose kraštuose renka žmonės. Pykti ant blogos valdžios beveik tas pats, kaip pykti ant veidrodžio.

Reikia naujos, ambicingos ir kraštą uždegančios rimtiems darbams programos. Tėvynės sąjunga per pastaruosius metus suvienijusi didžiąją dalį dešiniųjų pajėgų siūlo sutartį su Lietuva, kurios esmė - susitarti kokią Lietuvą kursime tapę Europos Sąjungos nariais. Tačiau prieš siūlydami sutartį visuomenei, visų pirma patys sau pasakėme:

1) Lietuva - visiems, ne tik tiems, kuriems pasisekė. Skurdo, bedarbystės įveikimas turi tapti pagrindiniu valstybės politikų nusistatymu.

2) pažadai Lietuvos piliečiams turi būti vykdomi.

3) neturi būti dangstomas joks korupcijos atvejis, kad ir kokiame lygyje jis iškiltų;

4) politinė sistema, visuomenė turi įgauti tvirtą atsparumą rusiškai įtakai. Rusija neatsisakė ir neatsisakys valdyti, įkalinti Lietuvos, todėl turime būti patikimai paskiepyti, kad sugebėtume atsilaikyti;

5) rinkimuose ir politikoje apriboti “nešvarių” pinigų įtaką;

6) politika turi būti sąžininga, o valstybė negali nusi-gręžti nuo moralės įstatymų. Tam turime žymiai stipriau remti šeimą, bendruomenę, mokyklą, bažnyčią.

(Nukelta į 7 p.)

1926 M. GRUODŽIO 17 DIENOS PERVERSMAS

II.

Ar kariuomenės vadovybė žinojo apie tai? Taip, žinojo. Tuometinis vyriausiojo štabo viršininkas gen. štabo plk. lt. K. Škirpa buvo labai užimtas ir ruošė savo planus ir projektus, kaip sutvarkyti priedangos pulkus ir kaip įvykdyti jo tada numatytą didesnę kariuomenės reorganizaciją. Ar plk. Škirpai likdavo laiko atkreipti tinkamą dėmesį į kariuomenės ištikimybę savo valdžiai, nežinau, bet iš viso tada atrodė, kad jis labai mažai kreipė dėmesio į tą reikalą. Tuo metu buvęs krašto apsaugos ministeris plk. lt. J. Papečkys iš

viso jokia ypatinga veikla nebuvo pasižymėjęs.

Visi jie iš anksto ir ne vieną kartą buvo įspėti, tačiau jie nebuvo nieko padarę, kad ruoštas perversmas neįvyktų.

Tuomet Lietuvos kariuomenėje tarnavęs aviacijos vyr. leitenantas Steponas Darius buvo tvirtai įsitikinęs griežto žygio reikalingumu. Mano knygoje “Sparnuoti Lietuviai Darius ir Girėnas” 1935, psl. 99-103 paskelbtuose jo atsiminimuose buvo pareikšta:

Liaudininkai buvo nuolaidūs. O socialdemokratai buvo veiklūs ir siekė nuslopinti

Lietuvoje tautiškumą; tautiškam lietuvių jausmui dingus, žūtų ir sunkiai iškovotoji mūsų nepriklausomybė. Švietimo ministeris (prof. V. Čepinskis, - PJ)... savo kalboje per iškilmes Šiaulių gimnazijoje pasmerkė nacionalizmą ir pastebėjo, kad jis yra nusistatęs prieš tautiškumą ir kovos, kad iš mokyklų būtų pašalintas toks kenksmingas dalykas (tautiškumas). Švietimo ministerijoj buvo ministeris be portfelio lenkų reikalams (Abromavičius, referentas lenkų mokyklų reikalams, - PJ) ir pagaliau buvo leista įsteigti

60 lenkų mokyklų net tokiose vietose, kur lenkų visai nėra. Ministeris Požėla pasirūpino, kad lapkričio 21 d. tautiškai nusistatęs jaunimas, studentai tautininkai ir ateitininkai, būtų daužomi nagaikomis, šautuvų buožėmis ir kardais vien už tai, kad jie norėjo protestuoti prieš Lietuvos bolševikinimą ir lenkinimą. Kariuomenė pradėta mažinti, ja nepasitikėta. Kėsintasi panaikinti šaulių sąjungą. Pradėta steigti bolševikų vedamos profesinės sąjungos, kurios pradėjo daryti rikiuotės pratimus su ginklais (Radvilišky ir Kaune).

Visa tai suglaudus, man paaiškėjo ir kiekvienam lietuviui turėjo būti aišku, kad tėvynei rengiamas galas, o jos gynėjams 1918-1920 metų savanoriams skerdynės, tokios, kokios įvyko Rusijoje. Atsižvelgdami į tai, kas pasakyta,

ir į šimtus kitų faktų faktelių, kariai negalėjo to pakeisti.

Vyr. lt. Pyragius atėjo pas mane ir užklausė mano nuomonės apie reikalą nuversti valdžią, kuri nereiškia ją rinkusiųjų valios. Aš jam atsakiau: “Jonai, čia svarbus dalykas, reikia rimtai apsvarstyti. Aš iš principo esu nusistatęs prieš bet kokius perversmus, nes jie gali įeiti madon Lietuvoje, taip, kaip Meksikoje. O tada tai būtų pražūtis mūsų valstybei, o gal ir tautai. Be to, įspėju jus: nesiduokite partijoms apmulkinti, nes tada pasiaukojimas kilniai idėjai ir rizikavimas savo ir daugelio kitų Lietuvos sūnų gyvybėmis nueitų niekais”. Pasirengimasėjo.

(Bus daugiau)

Ištrauka iš Petro Jurgėlos knygos “Gen. Povilas Plechavičius”

LOS ANGELES SURUOŠĖ KOVO 11-ĄJĄ

Tėvynės Sąjungos Los Angeles rėmėjų skyrius šiemet ir vėl suruošė puošnią ir įdomią Kovo 11-tos, nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimą. Sekmadienį, kovo 14-tą, po šv. Mišių, pora šimtų iš toli ir arti sukeliausių lietuvių susirinko parapijos salėn ir susėdo prie šventiškai paruoštų stalų. Šventės eigą gražiai ir tvarkingai pravedė Irena Arienė.

Amerikos ir Lietuvos himnai sugiedoti visų, vedant Antanui Polikaičiui ir Jonui Arbui. Klebonas St. Anužis sukalbėjo invokaciją.

Garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas po savo turiningo sveikinimo, publikai pristatė ir scenon išskvietė inž. Antaną Mažeiką ir prisegė jam Lietuvos prezidento dekretu paskirtą Vyčio Kryžiaus Ordino karininko kryžių. Susirinkę, džiugiai sukilę ant kojų, šiam taip labai užtarnautai apdovanotam mūsų viensėdijos veikėjui ilgai plojo ir triukšmingai sugiedojo “Valio, valio”.

Šaulių būrio vadas Kazys Karuža dar turėjo vieną šaulišką medalį, kuriuo apdovanojo muziką Viktorą Ralį.

Šventės vyriausias rengėjas

Albinas Markevičius, visuomet savo renginiams radęs gerų kalbėtojų, šį kartą susirinkusiems suteikė itin didelį malonumą, iškviesdamas iš Lietuvos dr. Rasą ir Zenoną Juknevičius. Abu Juknevičiai - Kovo 11-tos signatarai, o šios dienos prelegentė dr. Rasa Juknevičienė dar ir labai aktyvi ir daug dirbanti Seimo narė. Ir dabar, atvažiavusi Amerikon, ji turėjo daug kur Seimo reikalais dalyvauti ir su daug kuo susitikti. Tai maloni asmenybė ir puiki kalbėtoja, kuri sugėba patraukti ir užvaldyti publikos dėmesį, turbūt vien tik, kad turi didelę iškalbingumo dovaną, bet kad klausytojai tuoj pajunta jos visiška, neabejojantį perduodamos minties įsitikinimą.

Ir vėl klausytojai kilo iš kėdžių, audringais ir ilgais plojimais pagerbdami ir atsidėkodami tokiai garbingai viešniai iš tolimos Tėvynės.

Genovaitė Plukienė ir jos padėjėjos puikiai paruošė pietus, kurių metu, o ir dar ilgai po vaišių, gerbėjai būrėsi apie aukštųjų svečių stalą, prašydami autografų, arba bent norėdami ką paklaust ar pasakyti kelis žodžius.

Meninei programai atlikti

rengėjai pakvietė pianistą Rudolfą Budginą. Los Angeles lietuviai žino ir vertina šio jauno muziko didelius sugebėjimus, bet deja labai retai turi progą jį išgirsti, nes jis gyvena ir dirba šiaurinėje Kalifornijoje. Šią popietę gabusis pianistas patiekė susirinkusių susižavėjimui Chopin'o Polonezą ir griausmingąjį Gershwin'o “Rapsody in Blue”, tarp kurių buvo maža pertrauka. Ir štai, publikos nuostabai, atsirado dar vienas pianistas. Mokyklinio amžiaus berniukas, pranešėjos pristatytas Dariaus Bučinsko vardu, gražiai paskambino nelengvą Chopin'o Etude Op. 25 Nr. 2, o maloniai nustebe klausytojai jaunūčiui muzikui karštai paplojo ir linkėjo sėkmės. Grįžęs scenon, jis Budginas pajaukavo, kad jam atsirado varžovas.

Po oficialios ir meninės dalies visi svečiai, akordeonistui Česlovui pritariant ir raginant, dainavo mėgiamas mūsų dainas ir net ilgiausiom vorom sukibę, tarp stalų vyniodamiesi, po visą salę linksmai ir triukšmingai “šoko”. Juk labai linksma ir laiminga diena - KOVO VIENUOLIKTOJI. Ji buvo tinkamai ir atšvęsta. Ačiū rengėjams. *Rūta Sakienė*

Nepriklausomybės atkūrimo minėjime garbės konsulas V. Čekanauskas Vyčio Kryžiaus Ordino karininko kryžių prisega inž. Antanui Mažeikai kovo 14-tą, Los Angeles mieste.

JAV LB CLEVELANDO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Įvyko Dievo Motinos parapijos patalpose kovo 21 d., sekmadienį.

Du metus dirbusios valdybos sudėtis pasikeitė, pasitraukus keturiems nariams: Aldonai Stempužienei, Aušrai Babickienei, Reginai Čiuberkienei ir Aleksui Petrauskiui, susirinkimo dalyviai patvirtino naujus narius: Vincą Tarašką, Valeriją Adomavičienę ir Nomedą Vucianienę. Susirinkimą atidarė pirmininkas Algis Gudėnas, trumpai pasakė apie valdybos nuveiktus darbus. 2003 metų susirinkimo protokolą skaitė Vaiva Bučmytė. Pranešimą apie lituanistinės mokyklos veiklą pateikė Vida Bučmienė. Revizijos komisijos pranešimą skaitė Aldona Maurutienė, išdo ataskaitą pateikė Aušra Babickienė.

Valdyba darbą pradėjo 2002 m. kovo 24 dieną ir per du metus Clevelando visuomeninei surengė sekančius renginius: 2002 metais Lietuvių Dienos, teatras “Žaltvykslė”, Žemaitės “Trys mylimos”, Trijų Panterų koncertas, Lietuvos Meno muziejaus ansam-

blio “Kanklės” koncertas, Vasario 16-tos minėjimo programoje - Toronto choras “Daina”; 2003 m. Lietuvių dienos, lietuvių meno ansamblio “Dainava” koncertas, Meno ir rankdarbių mugė; 2004 m. Nepriklausomybės šventės minėjimas, etnografinis ansamblis “Jorė”, tautinių šokių grupė “Švyturys”. Minėjimo metu įteiktos premijos; Balio Gaidžiūno testamentu paskelbtos poezijos premijos ir LB Clevelando Apylinkės valdybos premijos “Grandinėlei”, “Švyturiui” ir Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai po 50000 dol. Visi renginiai buvo sėkmingi finansiškai, Aldona Stempužienė pasiūlė skirti po 100000 dolerių LB Krašto valdybai ir per PLB žurnalui “Pasaulio Lietuvis”. Susirinkimas pritarė.

Naują valdybą sudaro: Algis Gudėnas, dr. Viktoras Stankus, dr. Kristina Stankaitytė-Phillips, dr. Zita Maščinskienė, Gintas Aras, Vincas Taraška, Valerija Adomavičienė, Nomedą Vucianienė ir Vida Bučmienė.

Dirvos informacija

(Atkelta iš 6 p.)

LIETUVA BUS APSIVALIUSI NUO NETIKRŲ PRANAŠŲ

Sutartis su Lietuva - tai nauja programa naujai, teisingesnei Lietuvai. Stipri valstybė - stiprus ūkis - stipri visuomenė - tai trys kolonos, kurių vieną išėmus, griūna pastatas. Tokią Lietuvą turime kurti visi kartu. Tėvynės garbė prasideda nuo kiekvieno iš mūsų asmeninės atsakomybės. Lietuviai turi sau ir pasauliui įrodyti, kad yra pajėgūs ne tik kartas nuo karto atkurti nepriklausomybę, bet ir turėti stiprią demokratinę valstybę.

Nepriklausomybės teisinis atkūrimas istoriniai tapusių dokumentų paskelbimas buvo drąsus, ryžtingas Lietuvos visuomenės, jos moralinių autoritetų žingsnis. Tuomet drąsiai ėjome Nepriklausomybės keliu, neturėdami jokių garantijų dėl ateities. Šiandien, praėjus vos keturiolikai metų (suprantu, kad vieno žmogaus gyvenime tai labai daug) mes turime stiprius garantinius raštus, kad nebebūsime **vienui vieni**. Todėl kviečiu visus lietuvius, kur jie begyventų, energingai tęsti talką **Už Lietuvą**. Pakelkime galvas, užsidekime akis vilčiams. Su Kovo 11-ąje, su Lietuvos grįžimu į garbingą vakarietišką demokratinių tautų šeimą. Sveikatos, stiprybei Jums, Jūsų šeimoms!

LIETUVIŲ TELKINIuose FLORIDOJE

SUNNY HILLS

Dvi Lietuvai labai reikšmingos datos (Vasario 16-toji ir Kovo 11-toji) buvo paminėtos sekmadienį, vasario 15 d. Šv. Teresės bažnyčioje. Šv. Mišias koncelebravo kun. I. Gedvila ir prel. F. Szczykutowicz. Kun. Gedvila priminė, kad Lietuvoje matyti tamsių debesėlių, kuriems išsklaidyti reikalinga Dievo pagalba. Giedojo “Antrosios jaunystės” choras, kurio beveik visos moterys dėvėjo tautinius rūbus.

Po pietų minėjimas buvo tęsiamas salėje. Įnešus vėliavas ir sugiedojus himnus, kun. Gedvila perskaitė šventei skirtą maldą. Prie uždegtos žvakės, žuvusieji už Lietuvos laisvę buvo pagerbti tylos minute. Savo kalboje apyl. pirm. J. Savai-

tis pastebėjo, jog beveik visi esame Vasario 16-tosios karta, nes esame gimę arti tos datos. Užaugę laisvoje Lietuvoje, buvome priversti ją palikti, kai bolševikai ją vėl užgrobė. Per 50 metų minėdavome tik Vasario 16 iki įvyko stebuklas: 1990 kovo 11 vėl buvo atstaty-

Palm Beach, FL

ta laikinai prarastoji Lietuvos nepriklausomybė!

Menine programa pasirūpino renginių vadovė E. Žebertavičienė. I. Valaitytės eilėraščių “Lietuvai” deklamavo B. Nakienė, o A. Žalėno eiles “Aš sugrįžtu” atliko V. Žebertavičius. “Antrosios jaunystės” choras, vadovaujamas G. Beleckienės, jausmingai atliko šešias patriotines dainas.

Vicepirm. L. Savaitienė perskaitė rezoliuciją, padėkojo prel. Szczykutowicz. Kun. Gedvilai, chorui bei jo vadovei Beleckienei, renginių vedėjai E. Žebertavičienei ir vaišių surengėjai Lukienei.

DAYTONA BEACH

Kovo 11 Lietuvių klubas

Prince of Peace parapijos patalpose suruošė nepamiršamo įvykio - Laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo - minėjimą. Ypatingu sutapimu, dalyvavo vysk. Paulius Baltakis, atvykęs čia savo metiniam apsilankymui. Kartu su juo dalyvavo ir prel. Jurgis Šarauskas, atvykęs aplankyti savo motinos. Abu svečiai koncelebravo šv. Mišias. Giedojo muz. A. Skridulio vadovaujamas “Sietyno” choras. Itin reikšmingas buvo gavėnios pradžiai skirtas vyskupo pamokslas, kuriame jis išaiškino maldos ir susikaupimo svarbą.

Po pamaldų salėje buvo Kovo 11-tosios minėjimas. Po (Nukelta į 10 p.)

LIETUVA IR PASAULIS

SEIMAS MINĖS LIETUVOS ĮSTOJIMĄ Į NATO

Seimas ketina iškilmingai paminėti Lietuvos įstojimą į NATO. Kaip nutarė Seimo valdyba, balandžio 2-ąją - Lietuvos ir kitų valstybių oficialaus įstojimo į NATO dieną - numatoma sušaukti iškilmingą Seimo posėdį.

Ta proga prie Seimo esančioje Nepriklausomybės aikštėje bus pakeliamos Lietuvos ir Šiaurės Atlanto Aljanso vėliavos. Vėliau ties parlamento rūmais prasidės karinės technikos paradas.

Pasak Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo Česlovo Juršėno, Seimo valdyba taip pat svarsto galimybę į atmintinų dienų sąrašą įtraukti Lietuvos priėmimo į NATO dieną. Ją siūloma minėti kovo 29 dieną.

Kovo 10 d. Lietuvos Seimas ratifikavo Šiaurės Atlanto sutartį. Aljanso nare Lietuva turėtų tapti kovo pabaigoje, kai visos septynios naujosios NATO šalys narės bus deponavusios ratifikacinius raštus. Tikimasi, kad tai įvyks kovo 29 dieną.

Balandžio 2 d. Briuselyje numatytas neformalus NATO šalių narių užsienio reikalų ministrų posėdis, kuriame Lietuva turėtų dalyvauti jau kaip visavertė Aljanso narė.

Tą dieną Briuselyje prie Aljanso būstinės bus iškeltos naujų narių - Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovakijos, Slovėnijos, Bulgarijos ir Rumunijos - vėliavos.

LIETUVOS NARYSTĖ ES REMIA 78,8 PROC.

Per šį mėnesį narystę Europos Sąjungoje remiančių gyventojų skaičių sumažėjus 1,8 proc., kovą eurooptimistų skaičius siekė 78,8 proc., parodė tradicinė kas mėnesinė gyventojų nuomonės apklausa. Prieš šalies narystę pasisako 11,6 proc. - 1,6 proc. daugiau nei vasario mėnesį. Nuomonės neturi 9,6 proc. apklaustųjų, o vasarį neapsisprendusiųjų buvo 9,4 proc. (Galima paklaida - 3,1 proc.). Reprezentatyvią apklausą Vyriausybės kanceliarijos užsakymu kovo 13-16 dienomis atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras “Vilmorus”, buvo apklausti 1003 Lietuvos gyventojai. Tuo tarpu Latvijoje vasario mėnesį šalies narystę palaikė 53,1 proc. šalies gyventojų, Lenkijoje sausio mėnesį už narystę ES buvo 49 proc. apklaustųjų. Lietuva, Malta, Kipras, Slovėnija, Vengrija, Slovakija, Lenkija, Čekija, Estija ir Latvija visateisėmis ES narėmis taps gegužės 1 dieną.

VALSTYBĖS DŪMA ATMETĖ OPOZICIJOS PASIŪLYMĄ

Maskva, kovo 24 d. (ITAR-TASS-ELTA). Valstybės Dūmos deputatai atmetė Rusijos komunistų partijos, “Tėvynės” ir RLDP frakcijų atstovų pasiūlymą atidėti Rusijos ir Lietuvos Vyriausybių sutarties dėl investicijų skatinimo ir abipusės jų apsaugos ratifikavimą.

Opozicijos atstovai siūlė neratifikuoti šios sutarties, kadangi ji neatitinka Rusijos stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją sąlygų, be to, esama problemų derybose su Lietuva dėl geležinkelio tranzito į Karaliaučiaus sritį.

Pavyzdžiui, “Tėvynės” frakcijos vadas Dmitrijus Rogozinas pareiškė, kad “Lietuva nedaro nė mažiausių nuolaidų dėl krovinių tranzito, todėl siūlyti ratifikuoti sutartį yra per anksti”. Jis siūlė sulaukti gegužės 1 d., kai Lietuva įstos į Europos Sąjungą “ir pagaliau duos galutinį atsakymą į Rusijos reikalavimus”. RLDP atstovaujantis deputatas Aleksejus Mitrofanovas parėmė pasiūlymą atidėti šio klausimo nagrinėjimą, kadangi “derybos dėl krovinių tranzito atsidūrė aklavietėje”.

Rusijos Vyriausybės įgaliotasis atstovas Valstybės Dūmoje Andrejus Loginovas paragino deputatus ratifikuoti sutartį ir pabrėžė, kad šis klausimas negali būti saistomas politiniais sumetimais. “Čia pirmiausia omenyje turimas Rusijos interesų, Rusijos verslo gynamas”.

SEIMO PIRMININKAS JAPONIJOJE

Vilnius/Tokijas, (ELTA) įvykusiame susitikime su Japonijos Ministru Pirmininku Džuničiru Koidzumi (Junichiro Koizumi) jis aptarė dvišalius valstybių santykius, pasikeitė mintimis apie politinius, ekonominius, kultūrinius ryšius, investicijų pritraukimą, turizmo skatinimą, būsimą bendradarbiavimą Lietuvai tapus Euroatlantinių organizacijų nare.

Dž. Koidzumis pabrėžė, kad Japonija siekia gilinti bendradarbiavimą su Europos Sąjunga. “Lietuvai tapus ES nare, tikimės didesnės partnerystės Europos Sąjungos kontekste”, - sakė Japonijos premjeras.

Trečiadienį Seimo Pirmininkas A. Paulauskas taip pat susitiko su Japonijos aplinkos apsaugos ministre Juriko Koike (Yuriko Koike), vakare išvyks į Hirosimą.

LIETUVOS PREZIDENTAS SAMDO RUSĄ

New York, 2004 kovo mėn. 26 d. ELTA. Tik paskelbus apie Jurijaus Borisovo paskyrimą Lietuvos Prezidento patarėju, JAV dienraštis "The Wall Street Journal" pateikė šią žinią savo skaitytojams straipsnyje, pavadintame "Skandalo įkarštyje Lietuvos Prezidentas samdo rusą".

"Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas, kurio laukia apkalta už ryšius su organizuotais nusikaltėliais, trečiadienį pasakė skiriamą patarėju žmogų, kuris yra Prezidento skandalo centre. Prezidentūra teigė, kad Jurijus Borisovas, kurį policija laiko turintį ryšių su Rusijos mafija, užims postą Prezidento rūmuose ir patarinės R. Paksui socialiniais klausimais", - rašo dienraštis.

Dienraštis aiškina, kad Lietuvos parlamentas pradėjo Prezidento apkaltą už tai, kad R. Paksas padėjo J. Borisovui gauti pasą, kad Lietuvos pilietybė jam buvusi panaikinta, Konstituciniam Teismui išaiškinus, jog R. Pakso veiksmai buvę neteisėti.

Pernai kilęs skandalas sukėlė šoką lietuviams, daugelis žmonių sako nuogąstaujį, kad tai pakenks gegužę į Europos Sąjungą stojančiai Lietuvai, rašo dienraštis. Daugelį lietuvių sukrėtė žinia, kad R. Paksas samdo J. Borisovą.

Toliau "Wall Street Journal" pateikia įvairių asmenų nuomones: "Tai spjūvis į valstybės veidą" (Tarptautinių ryšių instituto vadovas Raimundas Lopata); "Sakiau Rolandui Paksui, liaukis juokinės žmonės" (buvęs premjeras Andrius Kubilius).

J. Borisovas po susitikimo su R. Paksu trečiadienį aiškino žurnalistams, kad jo pareiga bus patarti R. Paksui, kaip elgtis per apkaltos procesą.

Dienraštis primena, kad J. Borisovas Prezidento rinkimų kampanijos metu R. Paksui skyrė 1,2 milijono litų. Tuomet R. Paksas laimėjo, nuliūdindamas tikėjusį likti poste Valdą Adamkų.

Apie tai, kad R. Paksas vėliau atsisakė savo ketinimų skirti J. Borisovą patarėju nieko nerašė.

A. Paulauską lydinčioje Seimo delegacijoje yra Seimo Tarparlamentinių ryšių grupės su Japonija vadovas Jonas Jučas, Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Vaclovas Karbauskis, Seimo Užsienio reikalų komiteto vadovas Gediminas Kirkilas, Naujosios sąjungos (socialliberalų) ir Socialdemokratų frakcijų seniūnai Alvydas Ramanauskas bei Irena Šiaulienė. Kartu su Seimo delegacija Japonijoje lankėsi Lietuvos verslininkai.

JAV prezidentas George Bush kovo 29 d. priėmė 7 valstybių vadovus, kurie priėmimo į NATO dokumentus deponavo Washingtone. Čia jis matomas su Lenkijos prezidentu A. Kwasniewski ir jo žmona, kairėje, o dešinėje – Laura Bush. Reuters nuotr.

KARALIAUČIAUS GUBERNATORIAUS PAREIŠKIMAS

Berlynas, kovo 24 d. (ITAR-TASS-ELTA). Kaliningrado srities ekonomikai realią grėsmę kelia į Europos Sąjungą stojančių Lietuvos ir Lenkijos ketinimas denonsuoti tarptautines sutartis su Rusija. Tai vakare Berlyne per susitikimą su Vokietijos politikais, verslininkais ir žurnalistais pareiškė šio Rusijos regiono gubernatorius Vladimiras Jegorovas.

Lenkija jau denonsavo 1993 metais pasirašytą prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo su Rusija sutartį, pagal kurią prekyboje buvo taikomas didžiausio palankumo režimas. Ji taip pat pareiškė ketinanti nebesilaikyti ir kitų prekybos susitarimų, pažymėjo gubernatorius. “Turint omenyje didelę Kaliningrado srities ir partnerių lenkų prekių apyvartą, teisinio vakuumo atsiradimas net trumpam laikui neigiamai atsilieps regiono ekonomikai”, - pabrėžė V. Jegorovas.

Todėl darosi ypač aktualu apsaugoti srities žuvų pramonės kompleksą dabar, kai ES siekia, kad jos laivams būtų atidaryta RF išskirtinė ekonominė zona Baltijos jūroje. “Tai smarkiai pablogintų Kaliningrado žvejų darbo sąlygas šioje zonoje, kurios plotas - tik 10 tūkst. kvadratinų kilometrų, - pareiškė V. Jegorovas. - Be to, zona ir šiaip jau yra pernelyg intensyviai eksploatuojama”.

(Atkelta iš 1 p.)

TRIGUBAI ATSARGESNI

kiškai, autonomiškai, izoliuotai, o su kuo nors kitu, nusi-teikusiu prieš mus”.

Paklaustas, kaip vertina prezidento aplinkos bandymus įtikinti, kad J. Borisovas yra prezidento priešas, Č. Juršėnas teigė, kad tai yra "gynybos taktika" arba bandymas nukreipti dėmesį nuo šios savaitės įvykių. "Nuo tokio dalyko, kuris iš esmės išryškino situaciją - kad pradžioje suformuluoti kaltinimai per šios savaitės veiksmus buvo labai akivaizdžiai patvirtinti", - teigė Č. Juršėnas.

Č. Juršėnas neabejojo, kad, nepaisant visų vidaus įvykių, Lietuva sėkmingai užbaigs prisijungimą prie NATO ir ES, o mūsų sąjungininkai pasidalinės informaciją apie "nematomą aisbergo dalį", jei tokios turi.

"Jeigu ištis mūsų bičiuliai, mūsų sąjungininkai turi informacijos apie tą aisbergą, tai jie informuos atitinkamas mūsų institucijas. Kai kas sako, ko VSD (Valstybės saugumo departamento) vadovas

Mečys Laurinkus po užsienius važinėja, o gal kaip tik aiškina, kai kuriuos dalykus ir gauna kokios nors įdomios medžiagos", - svarstė Č. Juršėnas.

Seimo pirmasis vicepirmininkas pripažino, kad dėl vidaus įvykių "yra tam tikra baimė", kad mūsų partneriai gali palaikyti Lietuvą nepatikimu partneriu.

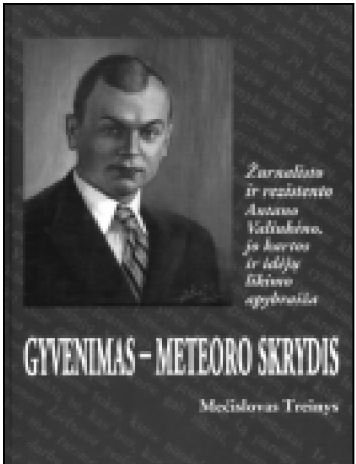
"Tam tikra baimė yra, jeigu mus laiko nepatikimu partneriu, tai ištis baisus dalykas. Jeigu laiko nepatikimu partneriu, tai pagal NATO taisykles mes galim negauti kai kurios informacijos, kurią gauna normalūs arba visiškai patikimi NATO nariai", - sakė Č. Juršėnas. Nepaisant tam tikrų būgštavimų, Č. Juršėnas vis dėlto buvo linkęs tikėti gera baigtimi.

"Aš manau, kad tokio dalyko nebūs, kad mūsų reikalai tikrai susitvarkys, mūsų abejonės bus išsklaidytos ir mūsų pozicijos sustiprės tarptautinėje arenoje", - teigė Č. Juršėnas.

BNS, ELTA

ANTANAS VALIUKĖNAS, JO KARTA IR IDĖJA LIKIMO VINGIUOSE

Prof. Mečislovas Treinys

2003 metais Lietuvoje buvo išleista knyga parašyta Mečislovo Treinio apie žurnalistą ir rezistentą Antaną Valiukėną pavadinama “GYVENIMAS-METEORO SKRYDIS”. Knygos išleidimą finansavo Lietuvos tautinis kultūros fondas Čikagoje, spausdino NEOLITAS Kaune, knyga yra sudaryti iš 504 puslapių, kietu viršeliu. Mūsų skaitytojų susipažinimui išspausdiniame šios knygos santauka parašyta autoriaus.

Antanas Valiukėnas priklauso pirmosios Lietuvos Respublikos laikais (1918-1940 m.) susiformavusiai kartai, jos tautiškajam sparnui. Pasižymėjo ankstyva intelektualine branda, žurnalisto ir visuomenininko talentu. Lietuvą okupavus svetimiesiems, nedvejodamas tapo nenuilstančiu kovotoju prieš abu okupantus: nacistus ir bolševikus. Nuo pastarųjų ir krito pačiame jėgų žydėjime, eidamas vos trisdešimt ketvirtuosius metus.

Antanas kilęs iš Šiaurės rytų Lietuvos. Gimė 1913 vasario 25 dieną Utenos apskrities, Daugailių valsčiaus Taukelių kaime, gausioje ūkininko šeimoje (išaugo 3 broliai ir 4 seserys). Neskaitant Antano, aktyvioje rezistencijos kovoje prieš bolševikus dalyvavo ir jo broliai Simeonas ir Mečys, taip pat sesuo Elena.

Baigęs Daugailių pradžios mokyklą, 1924 metų rudenį Antanas pradėjo mokytis Utenos “Saulės” progimnazijoje, išlaikęs egzaminus iš karto į antrąją klasę. Paauglio metais jautė didelį potraukį dailei, daug piešė ir tapė, nors vėliau šio talento nebeplėtojo. Paskutiniuosius dvejus metus motinos brolio kun. Antano Čiegio remiamas mokėsi Švėkšnos “Saulės” gimnazijoje, kurią baigė 1931 metais. Buvo aktyvus moksleivių organizacijų narys.

1931 metais A. Valiukėnas įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą ir pasirinko trilypę studijų kryptį: lietuvių ir pran-

cūzų literatūrą bei filosofiją. Jau pačioje studijų pradžioje Antanas tapo jam idėjiškai artimiausios “Neolithuanijos” korporacijos nariu.

Pradėjęs studijas, Antanas iš karto pasinėrė ir į žurnalistinę veiklą, kuri pakeitė jo ankstesnę aistrą dailei. Jau pirmaisiais studijų metais, neolithuanai Antaną pakvietė darbuotis šios korporacijos laikraštyje “Studentų balsas”. Jam buvo pavesta rašyti universiteto gyvenimo kroniką, taip pat laikraščio administravimas ir ekspedicija. Tačiau jau 1932 m. pradžioje “Studentų balse” pasirodė pirmieji Antano straipsniai politiniais, visuomeniniais ir kultūros klausimais. Daugelis jų pasižymėjo kritiškumu, ypač “duodant garo” visuomenės ir studentų abejingumui, išryškinant intelekto ugdymo reikšmę, išryškinant studentų korporacijų vaidmenį formuojant jaunimo ideologines nuostatas.

Nuo 1933 metų “neolithuanai” vietoje “Studentų balso” laikraščio nusprendė leisti solidesnį leidinį-žurnalą “Akademikas”. Jo organizatoriumi ir pirmuoju redaktoriumi buvo pasiūlytas vos dvidešimtmetį atšventęs Antanas Valiukėnas.

Visuomenė “Akademiko” žurnalą sutiko palankiai. Jaunojo redaktoriaus A. Valiukėno kviečiami, jame bendradarbiauti sutiko daugelis ne tik jaunesnės, bet ir vyresnės kartos žinomų autorių: Sofija Čiurlionienė, Vaižgantas, Faustas Kirša, Vydūnas, prof. Eduardas Volteris, Valentinas Gustainis, Martynas Kavolis ir kiti. “Akademiko” puslapiuose savo žurnalisto patirtį įgijo Zenonas Blynas-Vetusius, Stepas Povilavičius-Vykintas, Kazys Inčiūra, Vincas Rastenis, Aleksandras Merkelis, Antanas Miškinis, Bronius Tomas Dirmeikis, Vincas Vileišis ir kiti.

“JAUNOJI LIETUVA”

A. Valiukėnas išleido 17 “Akademiko” žurnalo numerių, kol 1934 metais jam buvo pasiūlyta redaguoti kitą leidinį - Lietuvos tautinio jaunimo “Jaunosios Lietuvos” sąjungos savaitraštį “Jaunąją kartą”. Tai buvo daug didesnio tiražo ir platesnei visuomenei skirtas leidinys, negu anksčiau redaguotasis “Akademikas”. Netrukus redaktoriaus A. Valiukėno pastangos ir šį kartą davė gerų vaisių. 1934 metų pabaigoje buvo padidinta “Jaunosios kartos” apimtis, paskelbtas “Jaunosios kartos” skaitytojų didinimo vajas, an-

ketomis apklausti skaitytojai ir išsiaiškinti jiems labiausiai patinkantys straipsniai. Remiantis šia apklausa, “Jaunoji karta” paskelbė kovą apsileidimui, tamsumui, pakrikimui, skatino tautinę savimonę, jaunimo dinamizmą. Nemažai aktualių poleminių straipsnių parašė pats redaktorius, taip pat jauni žurnalistai: Bronys Raila, Bronius Tomas Dirmeikis ir kt. Jame taip pat bendradarbiavo žinomi šalies kultūrininkai, rašytojai, poetai: Liudas Dovydėnas, Nelė Mazalaitė, Stepas Zobarskas, ir kiti. Itin bičiuliškai redaktoriui talkino trys poetai: Kazys Binkis, Jonas Kossu-Aleksandravičius ir Antanas Miškinis. Leidinys tapo visuomenėje populiarus, noriai skaitomas.

Kylant “Jaunosios kartos” populiarumui, redaktorius ir žurnalo aktyvistai, kupini jaunatviškų polėkių, kritiškai žvelgė į aplinką, drąsiai kėlė klausimus tiems, kurie buvo prie valstybės vairo, tačiau ne viską padarė, kad tautos pažanga būtų ženklesnė. Tai nepatiko tiesioginiam A. Valiukėno šėfui - “Jaunosios Lietuvos” vadui Benediktui Grėbliauskui. Nors 1935 metų gegužės 11 įvykęs jaunalietuvių suvažiavimas sveikino “Jaunąją kartą” ir jo dinamiškus bendradarbius, tačiau B. Grėbliauskas jam nepaklusnų “Jaunosios kartos” redaktorių A. Valiukėną iš pareigų atleido. Solidarizuodamiesi su redaktoriumi, su “Jaunąją kartą” nustojo bendradarbiauti ir gausus buvusių Antano bendraminčių būrys.

Šis tautinės krypties senųjų ir jaunųjų šalininkų konfliktas buvo paremtas labiau asmeninėmis ambicijomis ir kartų kaita, bet ne ideologinėmis nuostatomis. Nors 1935 metų pavasarį konservatyvusis tautininkų sparnas savo pozicijas išlaikė, tačiau vėlesni įvykiai

parodė, kad buvo teisūs ne jie. Maždaug po 4-5 metų, buvę “Jaunosios kartos” aktyvistai tapo “Jaunųjų tautininkų” sambūrio siela, tačiau ugdant tautinės srovės intelektualinį potencialą buvo prarasta nemaža laiko.

Išėjęs iš “Jaunosios kartos” redakcijos, A. Valiukėnas kurį laiką dirbo Kauno radiofone, taip pat Lietuvos tautininkų sąjungos generalinio sekretoriaus tarnyboje. Gilindamas prancūzų kalbos žinias, iš šios kalbos išvertė P. Merimė romaną “Kolomba” (išleistas 1937 m.).

NAUJOS STUDIJOS

1931-1935 metais Antanas išklausė maždaug 5 semestrų studijų kursą Filologijos fakultete, nors didesnio susižavėjimo šiais mokslais nepajuto. Gal būt lėmė pasirinktų studijų programų per didelis akademiškumas, tačiau, nuoseklioms studijoms labiausiai trukdė daugiadarbystė, kuriai, gyvendamas Lietuvoje, Antanas nepajėgė atsisipirti. Norėdamas giliau atsidėti mokslui, A. Valiukėnas po nemažų pastangų 1936 metais gavo Švietimo ministerijos stipendiją ir tęsė studijas Ciuricho universitete (Šveicarija). Pakeitė ir studijų kryptį - pasirinko socialinę pedagogiką ir istoriją. Jo profesoriais tapo logikos specialistas Durr, pedagogikos specialistai: Grisebach bei Stettbacher, istorikai: Nabholz bei K Meyer, psichologas M. Zollinger ir kiti. Greta studijų Ciuricho universitete, Antanas lankė įvairius specializuotus kursus (kalbų, psichologijos) ir kitoje Šveicarijos vietovėse bei kaimyninėje Austrijoje. Išmoko tobulai vokiečių kalbą ir vėliau tapo nepamainomu Lietuvos pagrindžio politinių dokumentų vertėju į šią kalbą.

Studijuodamas Šveicari-

joje, Antanas tuo pačiu buvo ir specialiuoju “Lietuvos aidu” korespondentu toje šalyje. Rašė tiek analitines apybraižas Vidurio Europos ekonomikos, kultūros ir politikos klausimais, tiek ir reportažus iš “karštųjų” Europos taškų. Jo straipsnius iš šio laikotarpio galima sąlyginai suskirstyti į tris grupes: 1) Šveicarijos problemos bei Lietuvos-Šveicarijos ryšiai; 2) Austrijos problema grėšiančio Vokietijos “anšliuso” (prijungimo) aki-vaizdoje, pats “anšliusas” ir jo pamokos Europos ateičiai ir 3) Europos nuolaidos Hitleriui dėl Čekoslovakijos ir šios šalies tragedijos dienoraštis.

1939 metų Europa ritosi vis gilėjančio konflikto link, todėl artėjančių įvykių prognozės bei galimi Lietuvos atsakymai į tuos iššūkius turėjo tapti gyvybiškai svarbūs tautos ir valstybės išlikimui. Tačiau oficialioji Lietuva pasirinko lūkuriavimo ir pasyvaus susitaikymo su likimu poziciją, kuri dinamiškai Antano dvasiai nebuvo priimtina. Tačiau Antanas, įsijautęs į pafrončių reikalus, neturėjo laiko domėtis, kaip jo pateikta medžiaga traktuojama Lietuvoje. Tik vėliau, grįžęs iš “karštųjų taškų” į Ciurichą, patyrė, kad “Lietuvos aidas” (pats vyr. redaktorius V. Alantas) gerokai “trumpino” jo straipsnius, o dalies - visai neišspausdino. Jautriai ir ambicingai Antano natūrai tai buvo nepriimtina ir jis kuriam laikui su “Lietuvos aidu” nustojo bendradarbiauti. Taip baigėsi nesėkme Antano bandymas atsisakyti strčio politikos žiniasklaidoje, kuri, nepaisant patriotinių nuotaikų visuomenėje, dėjo defetistinį antspaudą tos visuomenės pilietiniams veiksams ir tai galų gale atvedė valstybę į 1940 metų birželio 15-sios tragediją.

(Nuelta į 10 p.)

“Exultate” choras, apsirengęs naujom uniformom, dainuos balandžio 6 d. Gund Arena, Cleveland, OH

“KRISTAUS KANČIA” PIRMIEJI LIETUVOJE ĮVERTINS ĮVAIRIŲ KONFESIJŲ DVASININKAI

Visame pasaulyje prieštaringiausių vertinimų sulaukusį Melo Gibsono režisuotą religinį epą “Kristaus kančia” (“The Passion of the Christ”) pirmieji Lietuvoje žiūrės įvairių Lietuvos religinių konfesijų atstovai, kino kritikai ir žurnalistai.

Ketvirtadienį į išankstinį sukrečiančio filmo seansą sostinės kino centre “Coca Cola Plaza” rinksis Romos katalikų, sentikių, evangelikų liuteronų ir reformatų bažnyčių, judėjų ir kitų religijų bei Lietuvos žydų bendruomenės atstovai.

Religinis epas “Kristaus kančia” pasakoja apie paskutines Jėzaus Kristaus gyvenimo valandas šioje žemėje. Filmas visame pasaulyje sukėlė itin audringus ginčus, kai kur filmo premjera pasitiktą pike-tais ar net bandymais uždrausti kino juostos rodymą.

Nors kurdamas šį filmą amerikiečių režisierius ir aktorius Melas Gibsonas (Mel Gibson) konsultavosi su religijotyrininkais, istorikais ir dvasininkais, tačiau po filmo premjeros JAV jis neretai kaltinamas antisemitizmo skatinimu ir neigiamu žydų vaizdavimu, taip pat “mėgavimusi kruvinomis scenomis”. Per filmo seansus jau mirė du emocinės įtampos neatlaikę žiūrovai - amerikietė moteris ir brazilų pastorius.

(Atkelta iš 10 p.)

ANTANAS VALIUKĖNAS, JO KARTA

POLITINĖ NUOJAUTA

Iš šio laikotarpio Antano reportažų, politinių apmąstymų bei prognozių išaiškėjo jo teisinga politinė nuojauta, kad pavojai Europai slypi Vokietijos prūšiškojo militarizmo doktrinoje, kurios įgyvendinimas pateko į dinamiškų ir agresyvių žmonių rankas, ir kad militaristinė doktrina vokiečiuose įveikė šios tautos kaip kultūrinės misijos nešėjų doktriną ir kad šis dviejų idėjų pokrypis militarizmo link pavojingas daugumai Vidurio Europos šalių ir tautų. Ir dar. Kada Vakarų Europa (taip pat ir Lietuva) buvo užhipnotizuota Miuncheno susitarimu, Antanas prakalbo apie naujus ne tik šioje sutartyje paaukotų šalių (pirmiausia, Čekoslovakijos) interesams, bet ir visam žemynui, tame tarpe - ir Lietuvai. Tačiau ir į tai nebuvo veiksmingai sureaguota.

Prasidėjus antrajam pasauliniam karui, visi valstybės stipendininkai buvo atšaukti į Lietuvą. Dėl to Antanas studijų Ciuriche neužbaigė (liko negintas diplominis darbas).

Dramos “Narsioji širdis” režisierius bei garsus Holivudo aktorius M. Gibsonas įgyvendino net 12 metų puoselėtą idėją kiek galima tiksliau pavaizduoti Kristaus kančios istoriją. Išstudijavęs visas keturias Evangelijas, filmo režisierius ryžosi priminti žiūrovams senąsias lotynų ir aramėjų kalbas - jomis ir kalba pagrindinius herojus vaidinantys aktoriai. Kristų filme įkūnijo aktorius Jimas Caviezelas, jo motiną Mariją - Maia Morgenstern, Mariją Magdalietę - Monica Bellucci.

Beveik dviejų valandų trukmės filmo premjera plačiai visuomenei numatoma balandžio 16 dieną.

MADRIDE PRISTATYTA LIETUVIŲ KALBA

Lietuva, lietuvių kalba ir kultūra buvo pristatyta Madride kovo 26 dieną prasidėjusioje tarptautinėje kalbų mugėje “Expolingua”. Septynioliktą kartą Ispanijos sostinėje rengiamoje mugėje lietuvių kalbai ir Lietuvai buvo skiriamas ypatingas dėmesys.

“Expolingua” rengėjai šiemet pabrėžė besiplečiančios Europos kalbų įvairovę. Tris dienas trukusi mugė pristatė pasaulio kalbas ir kultūras.

Grįžęs į Lietuvą, Antanas vėl imasi politinės žurnalistikos. Bendradarbiauja politinio “Vairo” savaitraštyje. Užėjus Lietuvos politikoje karštymečiui (atgavus dalį Vilniaus krašto ir į Lietuvą įvedus sovietų įgulas), Antanas vėl griebėsi komentatoriaus, įvykių vertintojo plunksnos. Jo patirtis karštuose Europos taškuose praverė vertinant ir neutraliosios Lietuvos įvykius. Savo bičiulio - naujojo “Lietuvos aidą” vyr. redaktoriaus - B. T. Dirmeikio paprašytas, ima talkininkauti Lietuvos oficiozui, padėdamas jam laviruoti sudėtingoje politinių srovių tėkmėje. Taip A. Valiukėnui - žurnalistui teko imtis ir politiko amplua.

Rašydamas straipsnius politiniam “Vairui”, 1939 metais A. Valiukėnas tuo pačiu suartėjo su naujai besiformuojančia neformalia “jaunųjų tautininkų” grupe, jungusia apie 20-25 asmenis, kurios “spiritus movens” buvo ekonomistas, Vytauto Didžiojo universiteto docentas, dr. Domas Cesevičius, tais metais tapęs Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininku.

Livija Pollock ruošia riestainius išpardavimui.

KOMP. VL. JAKUBĖNO KŪRYBOS KONCERTAI

Jau artėja komp. Vlodo Jakubėno (1904-1976) šimtas gimtadienis, kuris bus gegužės 15 dieną.

Tai, iš tiesų, neeilinė sukaktis ir ją rengiama paminėti Lietuvoje, o taip pat ir Čikagoje, kur jis kompozitorius ilgai gyveno ir čia mirė.

Komp. Vl. Jakubėnas, kaip žinome, pasireiškė įvairiose srityse: šalia kūrybos jis garsėjo ir visuomenine veikla. Užsirekomendavo ir kaip muzikos kritikas, daug rašęs apie muziką spaudoje. Čikagoje jis buvo nuolatinis “Draugo” bendradarbis. Jis plačiai žinomas ir kaip pedagogas, pianistas, dažnas koncertų dalyvis akompanuotojas.

Gimęs Biržuose, I-jo pasaulinio karo metu gyvenęs Rusijoje, vėliau ilgiausiai išgyveno Kaune, nors yra studijavęs Rygoje ir Berlyne.

Kaip ir daugumas išeivių, 1944 m. pabėgo nuo komunistų ir 5 metus išgyvenęs Vokietijoje, 1949-iais atsirado Čikagoje.

Naujame krašte, nežiūrint neįprastų gyvenimo sąlygų, jis dar daug sukūrė ir nemaža nuveikė. Tačiau netikėta mirtis, ji ištikusi 1976 m. gruodžio 13 d., kompozitorių pašaukė amžinybėn dar nespėjusį atlikti nemaža užsimotų darbų.

Šiandien apie komp. Vl. Jakubėną jau yra išleista nemažas leidinių: tai dvitomis jo muzikos straipsnių rinkinys, monografija apie jį, atspausdinta nemaža jo kūrybos sąsiuvinų. Visa tai padaryta Lietuvoje, daugumoje Čikagoje 1981 m. įsteigtos Komp. Vl. Jakubėno draugijos bei jos Lietuvos skyriaus pastangomis. Ten grojama ir komp. Vl. Jakubėno muzika, dainuojamos jo sukurtos dainos, rašomi

straipsniai apie šį didelio masto kūrėją.

SUKAKTUVINIAI KONCERTAI

Artėjančios sukakties proga komp. Vl. Jakubėną ruošiamasi atitinkamai prisiminti Lietuvoje ir Čikagoje, panašiai kaip ir minint jo 90-ji gimtadienį.

Lietuvoje organizuojami koncertai Biržuose, Vilniuje ir Kaune, pradedant jo gimtadieniu - gegužės 15 dieną. Pagrindinis, didžiausias koncertas ruošiamas Vilniuje (gegužės 20 arba 22 d.). Jame pirmą kartą bus atlikti iš kompozitoriaus baleto “Vaivos juostos” visų trijų veiksmų fragmentai.

Šalia baleto čia pasirodys Lietuvos Nacionalinės filharmonijos simfoninis orkestras (dirigentas Robertas Šezvenikas). Jis išpildys II-jo pas. karo metais Vl. Jakubėno sukurtos Simfonijos N. 3 dalis. Šis kūrinys bus dedikuotas 2003 m. rudenį Irake žuvusiam komp. Vl. Jakubėno sūnėnui leitenantui Brian Donatui Slavėnui atminti. Be to, čia pasirodys ir garsusis Vilniaus valstybinis kvartetas bei kiti atlikėjai.

Čikagoje ši sukaktis bus paminėta gegužės 23 d. Jaunimo centro salėje įvykstančiu komp. Vl. Jakubėno autoriniu koncertu. Čia kompozitoriaus chordinę kūrybą išpildys “Dainavos” ansamblis, vad. muziko Dariaus Polikaičio. Apie kitus atlikėjus bus pranešta vėliau.

Tuo tarpu rengėjai (komp. Vl. Jakubėno draugija ir specialiai tam reikalui sudarytas komitetas) nori paraginti šio kompozitoriaus gerbėjus ir visą lietuvių visuomenę pasižymėti gegužės 23 d. datą ir ją rezervuoti šiam neeiliniam įvykiui.

Edvardas Šulaitis

(Atkelta iš 7 p.)

LIETUVIŲ TELKINIuose FLORIDOJE

vėliavų pagerbimo, buvo sugiedoti himnai ir L. klubo naujasis pirm. J. Baltrušaitis tarė reikšmingą atidarymo žodį. “Sietynas” atliko keletą patriotinių dainų, o V. Skridulienė mintinai padeklamavo ilgą ir įspūdingą B. Brazdžio eilėraštį “Ažuolas”. Paprašytas vysk. Baltakis nusakė šv. Kazimiero gyvenimą ir jo reikšmę, ginant krikščionišką Lietuvos valstybę. Po to buvo vaišės ir draugiški pokalbiai.

POMPANO BEACH

Lietuvos Nepriklausomybės sukakčių minėjime kovo 7 dalyvavo apie 35 lietuviai. Papietavus minėjimą atidarė apyl. pirm. J. Paškus. Vincas Skupeika savo kalboje vertino Vasario 16 ir Kovo 11 reikšmę lietuvių tautai ir valstybei.

Mūsų mylima Mamytė ir Babūnė

A†A
LAIMA ELZBIETA
MORKŪNAITĖ
JUCAITIENĖ

baigė savo žemišką kelionę
2004 m. kovo 18 d.

Jos šviesus prisiminimas liks mums
nuolatos brangus.

Nuoširdžiai dėkojame artimiesiems,
reiškusiems užuojautą liūdesio valandoje.

Jucaičių šeima:

sūnus Antanas, marti Aurelija
ir vaikai Audrius

Buvęs VILTIES d-jos valdybos narys

A. † A.
STASYS LAZDINIS

iškeliavo Amžinybėn.
Velionio žmonai KAZIMIERAI
ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

VILTIES DRAUGIJA
DIRVA

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 6 d. 7:00 v.v. (antradienį) **“Exultate”** choras giedos Kanados ir Amerikos himnus Gund arenoje Cleveland, Ohio prieš krepšinio rungtynių pradžią tarp Cleveland Cavaliers ir Toronto Raptors. Tą vakarą “kavalieriai” skiria lietuviams, nes skelbia “Lithuanian Night”. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

BALANDŽIO 18 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 2 d. Clevelando Ateitininkų Šeimos šventė Dievo Motinos parapijoje. Šv. Mišios 10:00 v.r., akademija 11:30 v.r. Rengia Ateities klubas.

GEGUŽĖS 9 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 31 d. 8:30v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 13 d., sekmadienį 3:00 val. p.p. Tragiškojo birželio (1941) paminėjimas Latvių parapijoje, Andrews (W. 152-a gatvė) ir Detroit Ave. Rengia Clevelando Baltiečių Komitetas.

BIRŽELIO 20 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 12 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 25-26 d. Lietuvos Vyčių Vidurio centrinės apylinkės šventkelionė – Dievo Motinos parapijos patalpose.

SPALIO 9 d. 5:30 v.p.p. Sergančių patepimo mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

TĖVYNĖS GARSAI VĖL INTERNETE

ADRESAS: www.wjcu.org Signalas “Windows Media Player”

TĖVYNĖS GARSAI transliuojami iš **JOHN CARROLL** universiteto stoties **WJCU FM 88.7** Sekmadieniais nuo 8:00 v.r. iki 10:00 v.r.

Programos vedėja - pranešinėja

Aldona Stempužienė

Garso inžinierius ir angliškos dalies pranešėjas

Greg Priddy

Dievo Motinos parapijos religinis pusvalandis

“Gyvenimo Varpai”, redaktorė

Nijolė Kersnauskaitė

Onos Šilėnienės lietuvių kalbos pamokos

WJCU radijo stoties radiothonas dar vyksta. Kurie nespėjot atsiliepti sekmadienį, galite paramą siųsti tiesiog į stotį adresu: **John Carroll University Radio, čekiai rašomi WJCU, adresas 20700 N. Park Blvd. University Heights, OH 44118**

Ant čekio pažymėkit “Lithuanian”

Kurie sekmadienį skambinot į stotį, čekiai siunčiami **Tėvynės Garsų adresu: 4249 Lambert Rd. Cleveland, OH 44121**

PRENUMERUOKITE *DIRVA*

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

CLEVELANDO LIETUVIŲ AUKOS IŠEIVIJOS LIETUVIŲ REIKALAMS 2004 M. VASARIO 16-OSIOS PROGA

200 dol. Č. I. Šatkai, 150 dol. J.R. Ardžiai, 100 dol. K. D. Paškoniai, 80 dol. A.B. Pautieniai, 60 dol. G.V. Bučmiai, 55 dol. Dr. V.V. Gruzdžiai.

50 dol. B. Čyvienė, J. Gudėnas, F. Klimaitis, A. Lūža, M. Mikonienė, P. A. Razgaičiai, Dr. E.R. Šilgaliai, J. Šonta, J. Staniškis, E. Steponienė, I. Sušinskienė, D. Trimakas

45 dol. J.S. Kazlauskai, 40 dol. A. Giedraitienė, J. Klorienė, H. M. Macijauskai, K.M. Marcinkevičiai, R. R. Minkūnai.

30 dol. M. G. Aukštuoliai, R. Čiuberkienė, Z. Dučmanas, kun. G. Kijauskas S.J., O. Ralienė, H. Stasas, A. Stempužienė.

25 dol. S.E. Alšėnai, V. Bakūnas, F. Baldauskas, P. N. Bie-liniai, S. Idzelienė, B. Karklius, G. Karsokienė, A.V. Matulion-is, V. A. Miškiniai, Z. S. Obeleniai, D. Puškorienė, L.V.S. Ram-ovė, V. O. Šilėnai, K. S. Šukiai.

20 dol. A. E. Aželiai, V. Balas, J. Balbatas, O. Banionienė, J. Biliūnas, A.R.V. Bridžiai, K. Bruožis, A. Daugirdas, P.E. Gaižučiai, V.J. Januškiei, S. Knistautienė, N. Palubinskienė, A. Penkauskas, A. Petrauskis, V. Petukauskas, M. Puškorienė, J. Rastenis, O. Skardienė, H. R. Tatarūnai, J. B. Vasariai, R. A. Zorskai.

16 dol. G. N. Juškėnai, 15 dol. D. Armonienė, D. N. Balčiūnai, A. Valaitis, 12 dol. J. Stuogienė, 10 dol. A. Balašaitienė, L. Balčiūnaitė, V. Barzdukas, E. A. Bliumentaliai, N. Kaminskienė, J. C. Kaunai, S. Keženienė, I. Laurinaitienė, B. Mainelienė, V. Matulionis, B. Gedvilienė ir D. Mikoliūnienė, K. Narbutaitis, J. Narušas, A. Raulinaitienė, V. Spirikaitienė, E. Steponavičienė, V.B. Taraškai, J. Wendt.

Suaukotos sumos:

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENEI 1,927.00 dol.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI 796.00 dol.

Viso aukų gauta 2,723.00 dol.

Dėkojame visiems aukotojams

LB apylinkės ir ALT skyriaus valdybos

SKRYDIS

IŠ NEW YORKO Į VILNIŲ IR ATGAL

(sugrįžti iki birželio 1 d.)

\$ 399 plus mokečiai

VYTIS TOURS

VYTIS TOURS

40-24 235th St.

Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161

800-778-9847

E-mail vyttours@earthlink.net

DIRVAI AUKOJO

A. Pintsch,
W. Milford, NJ 50
C. Mickūnas,
Centerville, MA 45
J. Šulaitis, St. Pete., FL 25
V. Urbaitis,
Mayfield Hts., OH 20
B. Šiliūnas,
Clarendon H., IL 15
R. Žiedonis,
Willoughby, OH 10

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS – MOKSLEIVIAMS

Lietuvos kamerinis orkestras, vadovaujamas profesoriaus Sauliaus Sondeckio, pradeda nemokamų koncertų ciklą Lietuvos moksleiviams “Kviečiame į muzikos karalystę”. Pirmasis šio ciklo koncertas ketvirtadienį rengiamas Ukmergės kultūros centre.

Visuose ciklo “Kviečiame į muzikos karalystę” susitikimuose talentingiausiems muzikos mokyklų auklėtiniais suteikiama galimybė groti kartu su profesionaliais muzikais. Ukmergėje su visame pasaulyje išgarsėjusiu kolektyvu gros jaunieji saksofonininkė, pianistė ir violončelininkas.

Susitikimuose skambės Volfango Amadėjaus Mocarto, Johano Sebastiano Bacho, Antonijaus Vivaldžio, Piotro Čaikovskio, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio ir Juozo Naujalio kūriniai.

Koncertuose-susitikimuose jaunieji klausytojai ne tik supažindinami su klasikos šedevrais, bet ir išgirsta profesoriaus S. Sondeckio pasakojimų apie atliekamus kūrinius, žymiausių pasaulio klasikų gyvenimą, jų kūrybą. Ciklo “Kviečiame į muzikos karalystę” koncertuose laukiami ne tik moksleiviai, bet ir jų tėveliai, draugai.

Antrus metus rengiamas koncertų ciklas “Kviečiame į muzikos karalystę” - bendras orkestro ir “Lietuvos telekomo” moksleivių ir jaunimo muzikinio švietimo projektas. “Lietuvos telekomas” antrus metus Lietuvos kameriniam orkestrui skiria 100 tūkst. Lt paramą. Didžioji dalis šių lėšų skiriama ugdyti mažuosius muzikantus bei supažindinti jaunimą su klasikine muzika.

IVAIRENYBĖS

“AUKSINIAI SVOGŪNAI” BUS TARPTAUTINIAI

Balandžio 1-ąją per LNK televiziją bus tiesiogiai transliuojamas tradicinių “Auk-sinių svogūnų” apdovano-jimų įteikimas. Ši humoris-tinių apdovanojimų ceremo-nija rengiama jau šeštą sykį.

“Auksiniai svogūnai” pamažu tapo ne tik vienu iš labiausiai žiūrimų, bet ir skandalingų bei įtakingų hu-moro renginių. Humoro jaus-mo nestokojantys Seimo na-riai, dalyvavę pernykštėje ceremonijoje, buvo apskusti Seimo Etikos ir procedūrų komisijai, o šalies Preziden-to patarėjai prašė Valstybės saugumo departamento iš-tirti, ar humoristiniai “Auk-siniai svogūnai” nekelia grėsmės valstybei.

Šiomet grėsmė gali tapti dar didesnė, nes šeštieji hu-moro apdovanojimai “Auk-siniai svogūnai” - tarptauti-niai.

Pasak renginio prodiuse-rio Arūno Valinsko, “Auk-sinių svogūnų” nominantai bus skelbiami čia, vietoje, Lietuvoje, o laureatus išrinks ir tiesiogiai paskelbs eksper-tai iš užsienio. Planuojami tiesioginiai tiltai su JAV, Rusi-ja, Izraeliu, Italija, Škotija. “Tš šono visada geriau matyti, - taip komentuoja naująvę A. Valinskas. - Jau dabar žino-ma, kad kalbės JAV prezi-dentas. Jis ir praėjusiais me-tais labai prašėsi į “Auksi-nius svogūnus”. Šiomet nu-sileidome”.

Balandžio pirmąją hu-moristai išdalys dešimt svogūnų, t.y. dešimt apdova-nojimų, už Metų gėrimą, Metų posakį, Metų dvikovą, Metų kelionę, Metų nuo-

puolį. Svogūnai bus skirti Metų rašytojui, Metų paukš-čiui ir kt.

“Tokių objektyvių rinki-mų dar nėra buvę ne tik “Auksiniuose svogūnuose”, bet ir visose postsovietinėse valstybėse, - šmaikštauja A. Valinskas. - Tam ir buvo pa-sitelkti tarptautiniai eksper-tai. O kad rinkimų rezultatai, t.y. nominacijų laimėtojai, jau žinomi iš anksto, tik įrodo, kad objektyvesnio sprendi-mo nė negali būti”.

KASMETINIS
KREPŠINIO
TURNYRAS

Kovo mėn. 20 d., šeštadienį, Lietuvos Respublikos amba-sada Vašingtone surengė kas-metinį vyrų krepšinio turnyrą LR ambasados JAV taurei laimėti.

Turnyrą, kuriame dalyvavo Amerikos lietuvių, JAV Vals-tybės ir Gynybos departa-mentų jungtinė bei Ukrainos ambasados komandos - iš viso 16 komandų - antrus metus iš eilės laimėjo Čikagos “Žal-giris”, įtemptoje finalinėje dvikoje nugalėjęs Vašingtono (kurioje žaidė ir LR amba-sados kolektyvas) komandą dviejų taškų skirtumu: 50:48.

Trečią vietą laimėjo New Jersey “Statyba”, nugalėjusi jungtinę JAV Valstybės ir Gy-nybos departamentų komandą rezultatu 70:52.

Atidarydamas turnyrą, LR ambasadorius Vygaudas Ušackas pažymėjo, jog krepši-nyje atsiskleidžia lietuvių tau-tos energija ir ryžtas. Mūsų krepšininkų pasiekimai yra

LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas su krepšinio turnyro LR ambasados JAV taurei laimėti nugalėjota Čikagos “Žalgirio” komanda. LR amb. nuotr.

geriausias pavyzdys, rodantis, kad tautos jėga yra vienybėje ir susitelkime. Džiaugiuosi, kad savo aistra krepšiniui jūs prisidedate prie lietuvybės išsaugojimo ir prie Lietuvos vardo garsinimo Amerikoje”, kalbėjo ambasadorius.

Po turnyro ambasadoje Vašingtone įvykusioje apdo-vanojimo ceremonijoje, skam-bant M. Mikutavičiaus “Trims milijonams”, nugalėtojams buvo įteikta ambasados perei-namoji taurė bei dežė lie-tuviško alaus. Geriausiu turny-ro žaidėju pripažintas Čikagos “Žalgirio” krepšininkas Ar-vydas Astrauskas.

Turnyre pasižymėjusioms komandoms ir dalyviams buvo įteikti prizai: krepšinio ka-muolys su Š. Marčiulionio parašu, A. Sabonio Portland Trail Blazers” marškinėliai, bei kiti prizai, kuriuos įsteigė

JAV Vašingtono lietuvių ben-druomenė, “Amerikos lietu-vis”, Doleris.com., Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjunga.

Turnyre Vašingtone drau-giškas rungtynes taip pat su-žaidė ir dvi moterų komandos.

Kęstutis Vaškelevičius,
LR amb. inf.

Fixler Realty Group, Inc.

For first time home buyers, investors, or for those who wish to sell their homes, contact

LINAS MULIOLIS

216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

or visit our home on the web at www.fixlerrealty.com.

Fixler Realty Group, Inc.
Lyndhurst, Ohio

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telidanti jaukią atmosferą. Mūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.